

KOLOSSENZEN

1:1-1:5

De achtergrond van Kolossenzen en Paulus' waarschuwingen tegen wetticisme, ascese en engelenverering.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/kolossenzen/1-1-1-5

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Paulus' gevangenschap en de stad Kolosse	4 min	5
2	Kolossenzen en Efeze: Hoofd en lichaam	2 min	6
3	Epafras en het ontstaan van de gemeente	4 min	7
4	Tychikus, Onesimus en Filemon	3 min	10
5	De huisgemeente van Filemon en Archippus	2 min	11
6	De verzending en aanleiding van de brief	3 min	12
7	Mogelijke dwaalleer en de besnijdenis	5 min	13
8	Voedselwetten en menselijke voorschriften	3 min	16
9	Gnosticisme en de omgang met het lichaam	4 min	18
10	Ascese en de goedheid van de schepping	2 min	19
11	Lichamelijke verlangens onder Gods gezag	3 min	21
12	Zelfbeheersing en het straffen van het lichaam	3 min	22
13	Engelenverering en mystieke ervaringen	2 min	24
14	Syncretisme: vermenging van godsdiensten	3 min	25

15	Eén ketterij of verschillende invloeden	2 min	26
16	De volheid is in Christus	2 min	27
17	Aardse en hemelse overheden en machten	3 min	29
18	Christus boven engelen en vijandige machten	3 min	30
19	Stoicheia: grondbeginselen of geesten	4 min	32
20	Heidendom en wetticisme als slavernij	4 min	34
21	De actuele betekenis voor new age	2 min	36
22	Paulus schrijft met apostolisch gezag	2 min	37
23	De heiligen en trouwe broeders	2 min	38
24	Leven in Kolosse en in Christus	4 min	40
25	Meewerken met wat Jezus vandaag doet	3 min	42
26	Paulus' dank voor de gemeenten	3 min	44
27	Bidden voor mensen zonder zichtbare nood	3 min	46
28	Sterke gelovigen hebben voorbede nodig	3 min	47
29	De gevolgen van de val van een gelovige	2 min	49

30	Geloof en liefde als christelijke kenmerken	2 min	50
31	De hoop op heerlijkheid bepaalt ons doel	3 min	51
32	Met Christus verschijnen in heerlijkheid	2 min	54
33	Op Christus gaan lijken als toekomsthoop	4 min	55
	Om verder te lezen		57

1

Paulus' gevangenschap en de stad Kolosse

We gaan beginnen met de bestudering van het boek Kolossenzen. Kolossenzen is een van de vier brieven van Paulus die gewoonlijk de gevangenisbrieven worden genoemd. Paulus schreef meer dan deze vier brieven terwijl hij in de gevangenis zat, maar deze vier werden geschreven tijdens wat gewoonlijk zijn eerste gevangenschap in Rome wordt genoemd. Er was nog een andere gevangenschap, waarin hij de pastorale brieven schreef, de boeken Timotheüs en Titus, vooral 2 Timotheüs. We weten dat Paulus in de gevangenis zat toen hij die brief schreef.

Paulus heeft blijkbaar twee keer gevangengezeten, want in 2 Timotheüs hoofdstuk 4 vermeldt hij dat hij was vrijgelaten nadat hij voor de eerste keer voor Nero had terechtgestaan. Hij werd vrijgesproken en vrijgelaten, maar later werd hij opnieuw gevangengenomen en bracht hij zijn laatste dagen in de gevangenis door, totdat hij werd terechtgesteld. Tijdens de eerste van deze gevangenschappen in Rome schreef Paulus de vier boeken Efeze, Filippenzen, Kolossenzen en Filemon. De laatste twee, Kolossenzen en Filemon, werden allebei aan dezelfde gemeente geschreven, want Filemon was een man, een leider in de gemeente van Kolosse. Het boek Kolossenzen is ook aan die gemeente gericht.

Kolosse was een stad in Klein-Azië, in wat het Lycusdal wordt genoemd. De rivier de Lycus stroomde door dit gebied, en er lagen drie steden in dezelfde omgeving. Aan weerszijden van de rivier lagen de steden Hiërapolis en Laodicea tegenover elkaar. Deze steden lagen ongeveer tien kilometer uit elkaar, en ze konden elkaar aan de overkant van de rivier zien liggen. Ongeveer negentien kilometer naar het noorden lag de stad Kolosse. Dat waren de drie steden van het Lycusdal.

We weten dat er rond die tijd minstens tien gemeenten in Klein-Azië waren. We zien bijvoorbeeld in het boek Openbaring, hoofdstuk 2 en 3, dat er zeven brieven worden gericht aan zeven gemeenten in precies dit gebied. We hebben Efeze, Thyatira, Pergamus, Sardis, Smyrna, Filadelfia en Laodicea. We weten dat er, toen Openbaring

werd geschreven, minstens zeven gemeenten waren die daarin werden aangeschreven. Maar er waren nog drie andere gemeenten die niet in Openbaring worden genoemd, en twee daarvan lagen in het Lycusdal. De ene was Kolosse en de andere Hiërapolis, terwijl Laodicea, dat ook in het Lycusdal lag, wel in Openbaring werd genoemd. Zoals je weet, was dat de gemeente waarvan werd gezegd dat ze lauw was.

Kolosse kreeg geen brief van Jezus in het boek Openbaring. Het is niet helemaal duidelijk waarom. Het boek werd aan slechts zeven van de tien bekende gemeenten in Asia geschreven. Asia is wat we nu Turkije zouden noemen. Als we in de Bijbel over Asia spreken, hebben we het over proconsulair Asia, een gebied dat het Romeinse Rijk Asia had genoemd. Het had ongeveer dezelfde grenzen als het huidige land Turkije. Tegenwoordig is geen van deze gemeenten daar nog aanwezig.

Kolosse was in die tijd de minst belangrijke stad in het Lycusdal. Laodicea was een heel rijke stad. Hiërapolis was een politiek belangrijke stad. Kolosse had niets bijzonder interessants. Van de drie steden was het de minst belangrijke. Sommige geleerden hebben zelfs gezegd dat het de minst belangrijke stad was waaraan Paulus ooit een brief heeft geschreven. Toch behoort wat hij aan de gemeente in die stad schreef tot de brieven van het hoogste niveau.

2

Kolossenzen en Efeze: Hoofd en lichaam

Veel mensen hebben het boek Efeze beschouwd als de meest verheven brief van Paulus. Als dat zo is, dan zou Kolossenzen ook heel dicht bij de top van die schaal moeten staan. Kolossenzen en Efeze zijn geen eeneiige tweeling, maar ze vullen elkaar zeker aan. Ze werden in dezelfde tijd geschreven. Ze behoren allebei tot de gevangenisbrieven die tijdens Paulus' eerste gevangenschap werden geschreven.

De twee brieven, Efeze en Kolossenzen, hebben zo veel onderwerpen gemeen dat sommigen hebben gezegd dat ze wel achtenzeventig verzen kunnen vinden die in beide voorkomen. Die zijn niet woordelijk hetzelfde, maar de inhoud van de verzen is in Efeze en Kolossenzen in wezen gelijk. Er zijn wel achtenzeventig verzen aangewezen

die in wezen hetzelfde zijn. Vanaf een bepaald punt lijken de gedachtegangen van beide brieven sterk op elkaar. Als we Kolossenzen doornemen, zullen we veel gelegenheden zien om terug te verwijzen naar Efeze.

Maar er is een opvallend verschil tussen Efeze en Kolossenzen, hoewel ze allebei aan de gemeenten van Asia zijn gestuurd. Efeze lag trouwens niet erg dicht bij Kolosse; het lag er ongeveer honderd zestig kilometer vandaan. De brief aan de Efeziërs legt de nadruk op de gemeente, het lichaam van Christus, terwijl de brief aan de Kolossenzen de nadruk legt op Christus, het Hoofd van de gemeente. Dat zijn natuurlijk twee nauw verbonden begrippen. De gemeente is het lichaam van Christus. Christus is het Hoofd van de gemeente.

Iedereen die zorgvuldig leest, kan zien dat Efeze helemaal gaat over de gemeente en haar rol als het lichaam van Christus. Als je Kolossenzen leest, zul je merken dat het niet over de gemeente gaat; het gaat over Christus, van Wie nadrukkelijk wordt gezegd dat Hij het Hoofd van de gemeente is. Als we deze twee brieven bekijken, krijgen we dus beide kanten te zien van de vraag wie Christus is in verhouding tot de gemeente en wie de gemeente is in verhouding tot Christus. Ze vullen elkaar aan en hebben veel met elkaar gemeen.

3

Epafras en het ontstaan van de gemeente

Iets aan Kolossenzen dat ongebruikelijk lijkt, is dat het een brief was aan mensen die Paulus nooit had ontmoet. Hij kende sommige mensen in de gemeente, maar hij had hen blijkbaar niet in Kolosse ontmoet. Hij kende Filemon, naar het schijnt. Hij kende Onesimus.

Natuurlijk had hij Onesimus ontmoet en hem tot de Heere geleid terwijl hij, Paulus, in Rome in de gevangenis zat. Er was een man die Epafras heette. Ik weet niet zeker hoe je zijn naam uitspreekt. We zullen hem maar Epafras noemen. Epafras was een man uit Kolosse. Hij was op de een of andere manier met Paulus in contact gekomen en tot

bekering gekomen. En hij was blijkbaar zelf degene geworden door wie christenen in Kolosse tot bekering waren gekomen, want Paulus spreekt alsof hij nooit in deze gemeente is geweest.

In Kolossenzen 1:7 en 8 zegt hij:

Zo hebt u het ook geleerd van Epafras, onze geliefde mededienstknecht, die voor u een trouwe dienaar van Christus is. Hij heeft ons ook uw liefde in de Geest bekendgemaakt.

KOLOSSENZEN 1:7-8

Dat wil zeggen: Paulus had van Epafras over deze gemeente en haar liefde gehoord. Zo staat er ook in hoofdstuk 2, vers 1:

Want ik wil dat u weet hoe groot de strijd is die ik voer voor u en voor hen die in Laodicea zijn, alsook voor zovelen die mij nooit in levenden lijve hebben gezien,

KOLOSSENZEN 2:1

De meeste geleerden vatten dit zo op dat de gemeente in Kolosse en de gemeente in Laodicea behoorden tot degenen die Paulus nooit in levenden lijve hadden gezien. Hij was daar nooit geweest. Het lijkt er dus op dat, hoewel Paulus nooit in Kolosse was geweest, een van degenen die door Paulus tot bekering waren gekomen, Epafras, hun het Evangelie had verkondigd.

Hoe Paulus en Epafras elkaar hebben ontmoet, wordt ons nergens verteld. Maar we lezen wel in het negentiende hoofdstuk van Handelingen dat Paulus, toen hij in Efeze kwam, aanvankelijk in de synagoge onderwees. Toen er moeilijkheden ontstonden in de synagoge, zoals vaak gebeurde wanneer Paulus daar predikte, werd hij uit de synagoge verdreven. Hij vertrok met zijn volgelingen naar een plaats die de school van Tyrannus werd genoemd. Daar bleef hij in totaal zo'n twee jaar onderwijs geven. Achteraf sprak hij over zijn tijd in Efeze als een periode van drie jaar. Dat zei hij in Handelingen hoofdstuk 20, toen hij daar met de oudsten van Efeze op terugkeek.

In Handelingen hoofdstuk 19, vers 10 lezen we over Paulus' verblijf in Efeze:

En dit gebeurde twee jaar lang, zodat allen die in Asia woonden, het Woord van de Heere Jezus hoorden, zowel Joden als Grieken.

HANDELINGEN 19:10

Asia was, nogmaals, het hele gebied dat we tegenwoordig Turkije zouden noemen, en Efeze was slechts een van de steden daar. Blijkbaar stuurde Paulus vanuit zijn uitvalsbasis in Efeze vrienden eropuit, mensen die hij de opdracht gaf naar andere steden te gaan. Zij verkondigden dan het Evangelie in de andere steden van Asia. Dus in de ongeveer twee jaar dat Paulus in Efeze diende, hoorde de rest van Asia het Evangelie via zijn boodschappers.

Epafras was ongetwijfeld een van die boodschappers. Epafras kan voor zaken naar Efeze zijn gekomen en Paulus heel toevallig hebben ontmoet. Of misschien was hij juist naar Efeze gekomen omdat hij had gehoord dat daar een nieuw Evangelie of een nieuwe boodschap werd gepredikt. We weten niet welke omstandigheid Epafras en Paulus bij elkaar heeft gebracht. We weten wel dat Epafras tot bekering kwam en zelf zendeling werd in zijn eigen woonplaats, Kolosse. Dat leidde tot het ontstaan van de gemeente daar. Paulus schrijft hun nu.

4

Tychikus, Onesimus en Filemon

Tot de mensen van wie we weten dat ze naast Epafraas in Kolosse woonden, behoorden Filemon, aan wie de brief aan Filemon werd geschreven, en zijn slaaf Onesimus. Die wordt niet alleen in de brief aan Filemon genoemd, maar ook in deze brief. Toen Paulus deze brief verstuurde, gaf hij die mee aan een van zijn medewerkers, Tychikus, en Onesimus ging ook met hem mee. Dat staat in Kolossenzen 4:7:

Al mijn omstandigheden zal Tychikus, de geliefde broeder, trouwe dienaar en mededienstknecht in de Heere, u bekendmaken.

KOLOSSENZEN 4:7

Hij zegt:

Hem heb ik met dit doel naar u toe gestuurd, opdat hij uw omstandigheden zou kennen en uw hart zou bemoedigen, met Onesimus, de trouwe en geliefde broeder, die er een van u is; zij zullen u alles bekendmaken wat hier gebeurt.

KOLOSSENZEN 4:8-9

Tychikus was blijkbaar niet een van hen. Hij kwam niet uit Kolosse. Hij was een van Paulus' medewerkers. Maar Onesimus was wel een van hen. We kennen het verhaal van Onesimus uit het Bijbelboek Filemon: Onesimus was een slaaf van Filemon geweest. Filemon was tot bekering gekomen. We weten niet precies hoe. Paulus zegt tegen Filemon in de brief aan Filemon:

‘Je hebt ook je leven aan mij te danken.’ Dat heeft velen doen geloven dat Paulus zelf aan Filemon het Evangelie had verkondigd en hem tot de Heere had geleid. En dat hij een beroep deed op wat Filemon hem verschuldigd was, toen hij hem eigenlijk vroeg zijn slaaf Onesimus vrij te laten en hem vriendelijk te behandelen.

Ik ben er niet zo zeker van dat Paulus Filemon tot de Heere heeft geleid. Het zou een opmerkelijke voorzienigheid zijn als twee mannen die zo ver van de verblijfplaats van Paulus woonden, allebei in Kolosse, een slaaf en zijn eigenaar, bij afzonderlijke gelegenheden Paulus tegen het lijf waren gelopen. De een in Efeze en de ander toen hij in Rome in de gevangenis zat. God kon zulke ontmoetingen regelen, en misschien heeft Hij dat ook gedaan. Maar het is ook mogelijk dat Paulus Filemon niet persoonlijk tot de Heere heeft geleid.

Wanneer hij zegt:

Je hebt ook je leven aan mij te danken, dan zou dat zeker kunnen zijn omdat Epafras Filemon misschien tot de Heere had geleid, en Paulus Epafras tot de Heere had geleid. Paulus zou dan natuurlijk de geestelijke grootvader zijn. En om het argument aan te voeren dat Paulus wilde aanvoeren, zou je evengoed kunnen zeggen:

Ik, Paulus, heb het eigenhandig geschreven. Ik zal betalen, om niet te zeggen dat u ook uzelf aan mij schuldig bent.

FILEMON 1:19

5

De huisgemeente van Filemon en Archippus

of Paulus hem nu persoonlijk tot de Heere had geleid, of dat een van Paulus' bekeerlingen dat had gedaan. In elk geval weten we dat Filemon daar niet alleen een slavenhouder in de gemeente was, de eigenaar van Onesimus, maar dat hij ook de gastheer was van de gemeente in Kolosse. Dat zien we in Filemon hoofdstuk 1, vers 1 en 2:

Paulus, een gevangene van Christus Jezus, en Timotheüs, de broeder, aan Filemon, de geliefde en onze medearbeider, en aan Appia, de geliefde, en aan Archippus, onze medestrijder, en aan de gemeente, die bij u thuis samenkomt:

FILEMON 1:1-2

Appia is blijkbaar de vrouw van Filemon. Omdat Filemon, Appia en Archippus blijkbaar allemaal in hetzelfde huis wonen, en er een gemeente in hun huis is, neemt men aan dat Filemon en Appia een echtpaar zijn. Archippus zou heel goed hun zoon kunnen zijn, die een medestrijder wordt genoemd. Archippus wordt later ook in Kolossenzen genoemd. Daar zegt Paulus in vers 17 van het laatste hoofdstuk, Kolossenzen 4:17:

En zeg tegen Archippus: Let op de bediening die u aangenomen hebt in de Heere, dat u die vervult.

KOLOSSENZEN 4:17

Archippus wordt in Filemon dus een medestrijder in het geloof genoemd. In Kolossenzen wordt hij aangeduid als degene die aangespoord moet worden om de bediening te vervullen die hij in de Heere heeft ontvangen. Dit zijn de namen van enkele christenen in Kolosse. Het is niet duidelijk of de hele gemeente in het huis van Filemon samenkwam. Het is mogelijk dat de gemeente groot genoeg was om meer dan één huis nodig te hebben. Maar we weten dat in elk geval een deel van de gemeente, zo niet de hele gemeente, samenkwam in het huis van Filemon.

6

De verzending en aanleiding van de brief

Wat was voor Paulus de aanleiding om deze brief te schrijven? Het is vrijwel zeker dat hij op hetzelfde moment werd geschreven als de brief aan Filemon. Dat blijkt deels uit het feit dat Paulus de brief aan Filemon met Onesimus meegeeft naar Kolosse. Onesimus is een weggelopen slaaf die tot geloof is gekomen. Hij moet teruggaan en zich als het ware aangeven bij de autoriteiten, bij zijn meester. Paulus schreef de brief aan Filemon om zijn terugkeer naar de stad te vergemakkelijken en zijn terugkeer naar zijn meester soepel te laten verlopen. Maar we zien ook dat Kolossenzen door Tychikus en Onesimus wordt meegenomen. Het lijkt dus duidelijk dat beide brieven tegelijk werden meegenomen toen Onesimus naar Kolosse terugkeerde.

Het kan zijn dat Paulus, eenvoudigweg omdat hij de terugkeer van Onesimus naar zijn meester wilde vergemakkelijken, niet alleen de brief aan Filemon stuurde, maar ook dacht: ‘Nu ik toch bezig ben, kan ik net zo goed een brief schrijven aan de hele gemeente daar. Ik heb hier tenslotte een boodschapper.’ Bedenk dat ze in die tijd geen postdienst hadden. Ze hadden zelfs geen Pony Express. Als je je brief van de ene plaats naar de andere wilde krijgen, moest je een reiziger vinden die toevallig op weg was naar die plaats. Dan moest je kijken of hij hem voor je wilde bezorgen. Al deze brieven van Paulus werden door de een of ander meegenomen, meestal een christen die op reis was. De brief aan de Romeinen werd bijvoorbeeld, naar het schijnt, door Febe meegenomen. Er waren andere brieven die door andere mensen werden meegenomen.

Tychikus maakte waarschijnlijk speciaal deze reis samen met Onesimus. Onesimus was hoe dan ook op weg naar huis. Misschien moest Tychikus met hem meegaan omdat Onesimus naar het heette een brief van Paulus bij zich had, waarin die zijn eigenaar vroeg vriendelijk voor hem te zijn. Maar sommigen zouden zich kunnen afvragen of Paulus die brief echt had geschreven, of dat Onesimus dit had bedacht om, bij wijze van spreken, zijn eigen hachje te redden. Door Tychikus mee te sturen, zou Paulus dus kunnen laten bevestigen dat dit een echte brief van Paulus was, enzovoort.

Ik weet niet of dat de reden is waarom Tychikus meeinging. Maar we zouden kunnen zeggen dat Paulus Kolossenzen misschien gewoon heeft geschreven als een algemene bemoediging voor de gemeente, een aansporing voor de gemeente. Dat hij de gelegenheid aangreep om te schrijven omdat hij toch al een boodschapper had die daarheen ging om de brief aan Filemon te brengen.

7

Mogelijke dwaalleer en de besnijdenis

De meeste geleerden geloven echter dat er een specifiekere reden was om Kolossenzen te schrijven. Namelijk dat er bezorgdheid bestaat over bepaalde leringen die de gemeente al hadden bereikt, of waarvan Paulus dacht dat ze de gemeente waarschijnlijk zouden bereiken. Die konden het Evangelie ondermijnen, en Paulus hoopte de christenen daartegen in te enten. Over de aard van deze leer is onder geleerden fel gedebatteerd. We hoeven niet op alle details van dat debat in te gaan. Ik

zal je er eenvoudigweg mee laten kennismaken, omdat vrijwel iedereen die een inleiding op Kolossenzen schrijft, zelfs in je studiebijbels, waarschijnlijk melding zal maken van wat gewoonlijk de Kolossense ketterij wordt genoemd. Alle commentatoren hebben het over de Kolossense ketterij.

We weten eigenlijk niet zeker of er een Kolossense ketterij was. Maar op grond van bepaalde corrigerende dingen die Paulus tegen de Kolossenzen zegt, leidt men af dat er in Kolosse bepaalde leringen waren die Paulus wilde bespreken en wilde corrigeren. Deze leringen waren van uiteenlopende aard. Het is anders dan bij het boek Galaten, dat heel duidelijk tegen het Joodse wetticisme werd geschreven. Of bij 1 Johannes, dat rechtstreeks tegen het gnosticisme geschreven lijkt te zijn. Of bij sommige van die andere boeken die zich richten tegen een heel specifieke en duidelijke dwaalleer.

Kolossenzen bevat vermaningen tegen allerlei dingen. Ofwel er waren gewoon allerlei verkeerde leringen in omloop die Paulus wilde bespreken, ofwel er was een gevestigd godsdienstig stelsel, een kettters stelsel dat ingang probeerde te vinden en dat al deze elementen bevatte. Niemand weet het echt zeker, maar de geleerden lijken allemaal uit te gaan van het idee dat er een Kolossense ketterij was. Laat me je wijzen op de elementen die Paulus wilde corrigeren. Allereerst was er blijkbaar een neiging tot Joods wetticisme, misschien zelfs zoals dat in Galatië werd aangetroffen. Hoewel de elementen die hij hier noemt enigszins anders zijn, gaat het ook hier om hetzelfde soort wetticisme. In Kolossenzen 2, vers 11, zegt Paulus:

In Hem bent u ook besneden met een besnijdenis die niet met handen plaatsvindt, door het uittrekken van het lichaam van de zonden van het vlees, door de besnijdenis van Christus.

KOLOSSENZEN 2:11

Paulus heeft het over een geestelijke besnijdenis, de besnijdenis van het hart. Hoewel je dit niet noodzakelijk hoeft aan te nemen, denkt men dat hij dit misschien zegt omdat er bepaalde judaïserende figuren waren die deze heidenen de lichamelijke besnijdenis probeerden op te leggen, net zoals dat, naar we weten, in Galatië gebeurde. Sommigen denken dat Kolosse misschien met hetzelfde soort dingen te maken had. Paulus zou er dan op zinspelen dat we niet lichamelijk besneden hoeven te worden.

Wij hebben een besnijdenis ontvangen die zonder handen plaatsvindt, de besnijdenis van het hart. Door de besnijdenis hier op deze manier te noemen, probeert hij misschien een plaatselijke leer tegen te gaan die deze mensen tot de lichamelijke besnijdenis wilde verplichten.

Een vergelijkbare reden om de geestelijke besnijdenis te noemen, zien we eerder in Filippenzen hoofdstuk 3. In Filippenzen hoofdstuk 3, vers 2 en 3, zei Paulus:

Hij heeft het over mensen die besnijden, mensen die de christenen uit de heidenen tot de besnijdenis proberen te dwingen. Hij zegt:

Let op de honden, let op de slechte arbeiders, let op de versnijdenis. Want wij zijn de besnijdenis, wij die God in de Geest dienen en in Christus Jezus roemen en niet op het vlees vertrouwen.

FILIPPENZEN 3:2-3

Hij schrijft daar in Filippenzen aan heidenen, en hij zegt 'wij': zichzelf als Joodse christen, samen met hen als christenen uit de heidenen. Wij zijn allemaal besneden in de betekenis die ertoe doet. We hebben geen verminkers nodig die ons lichamelijk komen besnijden, hoewel Paulus zelf als Jood natuurlijk besneden was. Maar hij wilde niet dat zijn volgelingen het gevoel zouden hebben dat zij dat moesten zijn.

Terwijl hij hen probeert te waarschuwen voor degenen die hun de besnijdenis zouden willen opleggen, zegt hij in Filippenzen hoofdstuk 3:

Want wij zijn de besnijdenis, wij die God in de Geest dienen en in Christus Jezus roemen en niet op het vlees vertrouwen.

FILIPPENZEN 3:3

Dit is geestelijke besnijdenis. Zo zegt hij ook in Kolossenzen 2:11:

'In Hem zijn jullie ook besneden, maar niet door mensenhanden.' Dat lijkt een poging te zijn, al kunnen we dat op dit punt niet met stelligheid zeggen, om elke overtuigingskracht weg te nemen uit het argument dat zij lichamelijk besneden

moesten worden.

8

Voedselwetten en menselijke voorschriften

Als je wat verder kijkt in hetzelfde hoofdstuk, Kolossenzen hoofdstuk 2, vers 16, zegt Paulus:

Laat dus niemand u veroordelen inzake eten of drinken, of op het punt van een feestdag, een nieuwe maan of de sabbatten.

KOLOSSENZEN 2:16

Eten en drinken zouden vrijwel zeker verwijzen naar de Joodse voedselvoorschriften. Er waren veel godsdiensten, waaronder het jodendom, die feesten hadden en nieuwe manen vierden. De nieuwe maan was de eerste dag van elke maand, die voor de Joden een heilige dag was, maar ook voor sommige heidense groepen. Maar de verwijzing naar sabbatten lijkt heel duidelijk te maken dat hij het hier heeft over Joodse feesten: de Joodse wetten over eten en drinken, de Joodse feesten en nieuwe manen en sabbatten.

De combinatie van dat vers met wat er in vers 11 staat, het noemen van de besnijdenis, wijst er zeker op dat er mensen waren die het jodendom of Joodse rituelen aan de gemeente wilden gaan opleggen, of daar al mee bezig waren. Paulus zei tegen hen:

Laat ze dat niet doen.

We zien hier in de gemeente dus elementen van Joods wetticisme waar Paulus zich zorgen over maakte.

Dan moeten we in hoofdstuk 2 waarschijnlijk ook vers 20 lezen, evenals vers 21 tot en met 23:

Als u dan met Christus de grondbeginselen van de wereld bent afgestorven, waarom laat u zich dan, alsof u nog in de wereld leeft, bepalingen opleggen als: Pak niet, proef niet en raak niet aan? Dit zijn allemaal dingen die door het gebruik vergaan; ze zijn ingevoerd volgens de geboden en leringen van de mensen. Deze dingen hebben wel een schijn reden van wijsheid, door eigenwillige godsdienst en nederigheid, en verachting van het lichaam, maar ze zijn zonder enige waarde en dienen tot verzadiging van het vlees.

KOLOSSENZEN 2:20-23

In zekere zin zou ook dit kunnen verwijzen naar judaïstische praktijken. Het idee van raak dit niet aan en proef dat niet heeft zeker zijn tegenhanger in het jodendom. Je mocht geen dood lichaam aanraken. Je mocht geen vrouw aanraken die ongesteld was. Je mocht geen melaatse aanraken. Er waren allerlei dingen die je niet kon aanraken zonder onrein te worden. En bepaalde dingen mocht je niet eten. Je mocht bepaalde onreine voedingsmiddelen niet proeven. We zouden hier dus nog steeds een verwijzing naar Joodse verordeningen kunnen hebben.

Maar in vers 22 noemt hij ze 'geboden en leringen van mensen'. Het jodendom met zijn voorschriften zou toch zeker geen geboden en leringen van mensen genoemd moeten worden. Jezus beschuldigde de Farizeeën er wel van dat ze soms geboden van mensen als leer onderwezen. Ze onderwezen Joodse tradities van menselijke oorsprong als de juiste leer. Dat deden de Farizeeën zeker. Maar raak dit niet aan en pak dat niet vast en proef dit niet, dat waren geen verordeningen die door mensen waren gemaakt. Dat waren geen Joodse tradities. Die stonden in de wet van Mozes zelf.

9

Gnosticisme en de omgang met het lichaam

Dus aangezien Paulus verwijst naar voorschriften als ‘pak niet vast’, ‘eet niet’ en ‘raak dat niet aan’ en ze ‘geboden en leringen van mensen’ noemt, moet hij daarmee óf zeggen dat die Joodse voorschriften, hoewel God ze in het Oude Testament gebod, nu niet door God worden geboden. En als iemand je nu gebiedt om dat te doen, is dat een menselijke leer, geen goddelijke leer. Of hij heeft het, zoals de meeste geleerden geloven, in dit geval helemaal niet over de Joodse voorschriften, maar over een vorm van ascese die de Grieken onderwezen. Ik weet zeker dat je bij je studie van 1 Johannes te horen hebt gekregen dat de gnostische ketterij voortkwam uit de Griekse filosofie en leerde dat fysieke materie slecht is en geestelijke dingen goed zijn. Dit is in wezen wat Plato leerde. Dit is gewoon Griekse filosofie, maar die kwam de godsdienst binnen in de vorm van wat gnosticisme werd genoemd. Het was een geloofssysteem of een filosofie die zich als een parasiet aan bepaalde andere godsdienstige groepen hechtte, zoals het jodendom en het christendom. Zo vind je in de geschiedenis Joods gnosticisme en vind je christelijk gnosticisme.

Binnen het christendom werd het gnosticisme pas in de tweede eeuw een ernstig probleem. Het werd een volledig ontwikkeld stelsel waartegen veel van de vroegchristelijke schrijvers, Irenaeus en Tertullianus, moesten schrijven. Maar we kunnen bijvoorbeeld in 1 Johannes zien dat er zelfs in de dagen van de apostelen al sprake was van wat we beginnend gnosticisme of opkomend gnosticisme zouden kunnen noemen.

Uitgaande van dit Griekse idee dat materie slecht is, hadden de gnostici twee verschillende benaderingen van het fysieke lichaam. Sommige gnostici gingen de ene kant op, andere de andere kant. Sommige gnostici leerden dat het lichaam op zichzelf slecht is. En omdat fysieke materie slecht is doordat ze fysiek is, op geen enkele manier veranderd kan worden en niet verbeterd kan worden, is elke poging om het lichaam goed te maken een dwaze onderneming. Het is verspilde energie. Het zou verstandiger zijn, en het zou van een beter begrip van de geestelijke aard van de dingen getuigen,

om het lichaam gewoon te laten doen wat het wil en je niet bezig te houden met pogingen het te verbeteren. Het lichaam is immers onveranderlijk slecht, omdat het fysiek is.

Daarom waren het epicurisme en andere vormen van puur narcistische zelfbevrediging en lichamelijke genotzucht één reactie op de gnostische filosofie. Sommige mensen dachten: als het lichaam slecht is en dat nooit kan veranderen omdat het fysiek is — dat zal nooit veranderen, en fysiek betekent slecht — wat heeft het dan voor zin om in zelfbeheersing te leven? Waarom zou je proberen het lichaam ook maar iets beter te maken? Het kan niet beter gemaakt worden. We kunnen het net zo goed gewoon de vrije teugel laten en daarmee onze verlichte kijk op de dingen laten zien. Want door niet te proberen het lichaam te verbeteren, door niet te proberen het in toom te houden, laten we zien dat we deze filosofische waarheid helder begrijpen: het lichaam is slecht en kan niet iets anders worden gemaakt.

Dit is wat we antinomianisme zouden kunnen noemen, wat ook zo genoemd is en zo genoemd moet worden. Het is het idee dat geen enkele wet ons zou moeten beperken, dat we lichamelijk gewoon alles zouden moeten doen wat we willen doen. Dit leidde natuurlijk tot enorme zinnelijke zonde. Het was één tak van het gnosticisme.

10

Ascese en de goedheid van de schepping

Een andere tak van het gnosticisme benaderde het hele vraagstuk van de slechtheid van het lichaam op een totaal andere manier. Zij vonden dat het lichaam min of meer gestraft moest worden, omdat het slecht is. Omdat het slecht is en omdat het een kwalijke invloed uitoefent op het gedrag en zelfs op het geestelijke leven, moest het lichaam door strenge ascese worden onderworpen. Ascese houdt in dat je je zintuigen daadwerkelijk elk genot ontzegt om godsdienstige redenen.

Er zijn door de geschiedenis heen veel christenen geweest die asceten waren — niet noodzakelijk gnostici, maar asceten — omdat christenen vaak hebben gedacht dat het lichaam slecht is. Het is soms moeilijk om tot een werkelijk Bijbelse kijk op de morele

staat van het fysieke lichaam te komen. Want aan de ene kant leert de Bijbel niet dat materie slecht is. Toen God in Genesis hoofdstuk 1 de materiële wereld schiep, zei Hij, nadat Hij alles had gemaakt, en het allemaal materie was:

Het is zeer goed.

GENESIS 1:31

Voordat Hij het fysieke lichaam maakte, nam Hij Zich voor een schepsel te maken

naar Zijn eigen gelijkenis en Zijn eigen beeld.

GENESIS 1:26

Daarom

Hij vormde de mens uit het stof van de aarde en blies hem de levensadem in.

GENESIS 2:7

God zag

En God zag al wat Hij gemaakt had, en zie, het was zeer goed. Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de zesde dag.

GENESIS 1:31

Er staat beslist geen leer in de Bijbel dat materie slecht is.

Het was zelfs juist dit Griekse geloof dat materie slecht is, dat sommige Griekse christenen ertoe bracht de leer van de opstanding in twijfel te trekken. Want de opstanding leert dat onze fysieke lichamen lichamelijk zullen worden opgewekt, en veel Grieken vonden dat weerzinwekkend. Paulus moest bijvoorbeeld 1 Korinthe 15 schrijven aan een Griekse gemeente in Korinthe, waar blijkbaar sommigen in de gemeente betwijfelden of de opstanding een ware leer van het christendom was. Paulus schreef een heel hoofdstuk om dat te weerleggen.

11

Lichamelijke verlangens onder Gods gezag

Maar het idee dat materie slecht is, wordt eenvoudigweg niet in de Bijbel onderwezen. Volgens de Schrift is God van plan ons voor eeuwig te laten leven in materiële lichamen die Hij uit de dood zal opwekken. Hij maakte Adam en Eva met materiële lichamen, en wat Hem betrof waren ze volmaakt goed. Maar de Bijbel leert wel dat de zonde onze natuurlijke staat heeft verdorven, zodat ons lichaam en zijn begeerten in zekere zin geestelijke vijanden worden. We moeten soms bepaalde verlangens van het vlees onderdrukken om God gehoorzaam te zijn.

Dat zou natuurlijk betekenen dat als ik arm ben en honger heb, en mijn buurman brood aan het bakken is, en ik in de verleiding kom om dat brood te stelen, ik die begeerte van mijn lichaam moet doden. Ik mag niet stelen. Stelen is verkeerd. Daarom moet ik die begeerte onderdrukken, of er in elk geval niet aan toegeven. Ik moet de begeerte van mijn vlees verloochenen. Een andere begeerte van het vlees ligt op het gebied van seksuele verlangens. Er zijn beslist veel situaties waarin er seksuele verlangens zijn die je niet mag bevredigen. In feite is er in de Bijbel maar een heel beperkte situatie waarin het geoorloofd is om seksuele verlangens te bevredigen. In alle andere situaties moeten ze worden onderdrukt. Je mag er niet aan toegeven. Je moet jezelf verloochenen.

Dat is gewoon normaal christendom. Je lichaam is niet slecht omdat het stoffelijk is, maar we zijn gevallen schepselen en we neigen van nature naar zelfzucht en het toegeven aan onze eigen verlangens. Ons lichaam stelt zijn eisen, met zijn begeerten, zijn hormonen, zijn lusten. Die lusten zijn op zichzelf niet slecht, want het is niet verkeerd om voedsel te eten, waar je lichaam soms naar verlangt. Het is niet verkeerd om water te drinken, waar je lichaam soms naar verlangt. Het is niet verkeerd om te slapen, waar je lichaam soms naar verlangt. Het is niet verkeerd om het behaaglijk te hebben wanneer je lichaam daar soms naar verlangt. En het is zelfs niet verkeerd om seks te hebben in de juiste situatie waarvoor God die heeft geschapen.

Deze begeerten zijn op zichzelf niet slecht, maar naar deze begeerten leven is wel iets slechts. Dit lichaam moet namelijk onderworpen worden, zoals Paulus in 1 Korinthe 9 zei.

Hij oefent zijn lichaam streng en houdt het onder controle.

1 KORINTHE 9:27

Het lichaam is dus eenvoudigweg een rivaal van de geest. Het is een dienaar en het is goed, maar het heeft ook zijn eigen verlangens. Het is goed voor zover zijn verlangens binnen de grenzen blijven die God daarvoor heeft vastgesteld. Het probleem is dat het lichaam niet weet wat die grenzen zijn. De geest moet het die duidelijk maken en ze handhaven.

12

Zelfbeheersing en het straffen van het lichaam

De gnostici hadden het beslist mis toen ze geloofden dat het lichaam slecht is en gestraft moet worden. Christenen trappen soms in dezelfde val. Hoewel het waar is dat we het vlees moeten weerhouden van zondig gedrag, leert de Bijbel niet dat we het vlees moeten straffen. Door de geschiedenis heen zijn er monniken en kloosterlingen van allerlei soort geweest die flagellanten werden genoemd. Zij namen zwepen en geselden zichzelf. Ze geselden hun lichaam. Ook in andere godsdiensten zijn er mensen geweest, in het hindoeïsme enzovoort, die op een spijkerbed slapen, of in de islam die lange pelgrimstochten maken, kruipend op hun knieën totdat hun knieën bloeden. Er zijn verschillende godsdiensten, waaronder sommige die uit christelijke wortels zijn voortgekomen, sommige vormen van het kloosterleven, die geloofden in het straffen van het lichaam.

Dat is blijkbaar waar Paulus zich tegen uitspreekt, dit soort ascetisme. Het is één ding om te zeggen dat we ons lichaam moeten disciplineren en het gedrag ervan moeten houden binnen de grenzen van de geoorloofde dingen die God het heeft toegestaan te doen. Dat betekent dat we vaak nee moeten zeggen tegen ons vlees. Maar dat betekent niet dat we nog een stap verder moeten gaan en zeggen: 'Daarom moeten we het

noodzakelijkerwijs zelfs geoorloofde genoegens ontzeggen, omdat die genoegens slecht zijn. En hoe meer we ons lichaam die dingen kunnen ontzeggen, hoe geestelijker we zullen zijn.’ Dit is een stap die mensen in hun denken heel gemakkelijk zetten, maar het is een verkeerde stap.

Wanneer Paulus het heeft over deze zelfbedachte, door mensen gemaakte voorschriften:

Als u dan met Christus de grondbeginselen van de wereld bent afgestorven, waarom laat u zich dan, alsof u nog in de wereld leeft, bepalingen opleggen als: Pak niet, proef niet en raak niet aan? Dit zijn allemaal dingen die door het gebruik vergaan; ze zijn ingevoerd volgens de geboden en leringen van de mensen. Deze dingen hebben wel een schijn reden van wijsheid, door eigenwillige godsdienst en nederigheid, en verachting van het lichaam, maar ze zijn zonder enige waarde en dienen tot verzadiging van het vlees.

KOLOSSENZEN 2:20-23

zegt hij in vers 23 van hoofdstuk 2 van Kolossenzen:

Die dingen lijken wijs, met hun zelfbedachte godsdienst, schijnbare nederigheid en verwaarlozing van het lichaam.

Hij heeft het dus niet alleen over koosjer eten. Joden konden zich volledig aan de koosjere voorschriften houden zonder ooit hun lichaam te verwaarlozen. Ze konden overvloedig eten en toch geen varkensvlees eten. Maar hij heeft het hier over regels die nadrukkelijk de verwaarlozing van het lichaam aanbevelen. Het lijkt hier blijkbaar op een Griekse filosofie, misschien zelfs een vroege vorm van gnosticisme, die ascetische praktijken aanbeval.

13

Engelenverering en mystieke ervaringen

Je hebt dus Joods wetticisme. Daar hebben we hier aanwijzingen voor. We hebben blijkbaar ook aanwijzingen voor Griekse filosofie, mogelijk in de vorm van gnosticisme. En dan is er in hoofdstuk 2, vers 18, nog een derde element in wat daar gaande is. Hij zegt in Kolossenzen 2:18:

Laat u niet de prijs ontzeggen door iemand die behagen schept in nederigheid en engelenverering, intreedt in wat hij niet gezien heeft, zonder reden gewichtig doet door zijn vleselijke denken,

KOLOSSENZEN 2:18

Overigens moet ik erop wijzen dat de Alexandrijnse tekst het woord ‘niet’ weglaat in de zinsnede ‘dingen die hij niet heeft gezien’. Het zou dan dus iets te maken hebben met iemand die spreekt over de dingen die hij heeft gezien. Geleerden geloven in de meeste gevallen dat Paulus hier verwijst naar bepaalde mystieke praktijken van wat soms de oosterse mysteriegodsdiensten worden genoemd.

Hoewel Rome in het Romeinse Rijk zijn eigen verzameling goden enzovoort invoerde, waren er oudere oosterse godsdiensten, de aanbidding van Mithras en enkele andere godsdiensten die er al sinds oudere tijden waren. Het waren niet noodzakelijkerwijs officiële godsdiensten, zoals de Romeinse godsdienst dat was. Maar ze hadden hun eigen kleine kringen van aanhangers die zich afzonderden, een beetje als een soort geheime sekten. Ze hadden hun geheime rituelen en ze waren heel mystiek. Ze beweerden visioenen te hebben en heel veel over de geestelijke wereld te leren door ervaringen van een echt occulte aard. Het is bekend dat ze engelen aanbaden.

Paulus spreekt hier dus over mensen die je de prijs willen ontzeggen en behagen scheppen in engelenverering. Daarna volgt de zinsnede ‘intreedt in wat hij niet gezien heeft’. Afhankelijk van de lezing vertalen sommige geleerden die als: voortdurend pronken met de dingen die hij beweert te hebben gezien, zijn visioenen enzovoort, wat

hij door mystieke openbaring heeft geleerd. Paulus lijkt hier in te gaan op enkele elementen waarvan bekend is dat ze deel uitmaakten van oosterse mysteriereligies. Die stonden los van de Griekse filosofie en zeker los van het jodendom.

14

Syncretisme: vermenging van godsdiensten

Op grond van deze verschillende elementen zijn geleerden tot de conclusie gekomen, misschien ten onrechte maar misschien terecht, dat er waarschijnlijk één ketterij was die een bepaalde groep mensen aan de christenen in Kolosse probeerde te onderwijzen. Ze noemen dit gewoonlijk de Kolossische ketterij. En deze ketterij was een soort samenraapsel, een vermenging van elementen uit het Joodse wetticisme, de Griekse of gnostische filosofie en de oosterse occulte religie.

Als dat waar is, zou het in zekere zin sterk lijken op wat tegenwoordig de New Agebeweging wordt genoemd. Die bevat elementen van het christendom of het jodendom. Ze bevat zeker elementen van het gnosticisme, in zeer sterke mate. Het is bijna een moderne heropleving van het gnosticisme, en ze heeft ook haar occulte elementen. Ik zeg niet dat wat in Kolosse werd onderwezen identiek was aan wat tegenwoordig in de New Age wordt onderwezen. Maar wat er blijkbaar gebeurde, was een verschijnsel dat syncretisme wordt genoemd. Dat spel je S-Y-N-C-R-E-T-I-S-M-E, syncretisme. Dat is wanneer elementen van twee of meer religies worden samengevoegd.

De huidige New Agebeweging is beslist een voorbeeld van zulk syncretisme. Je hebt elementen van het christendom, maar nog meer elementen van het hindoeïsme en van het occultisme. Gewoon een mengsel van elementen uit verschillende religies. Dat is wat syncretisme is. Syncretisme kan ook slaan op het vermengen van het christendom met elementen uit je cultuur. Dat hoeven geen religieuze elementen te zijn, maar het kunnen bijvoorbeeld de waarden en overtuigingen van je cultuur zijn. Als die met het christendom worden vermengd, is dat ook syncretisme.

Veel van de brieven laten bezorgdheid zien, en zelfs het Oude Testament laat die bezorgdheid zien, dat het volk van God niet vervalt in dit syncretisme: het vermengen van wat God heeft geopenbaard met wat de mens heeft verzonnen. Het grootste probleem van de Farizeeën was dat ze syncretisten waren. In wezen namen ze de wet van Mozes, die God had gegeven, en de overleveringen van de rabbijnen, die slechts menselijke speculaties waren. Die voegden ze samen tot één godsdienstig stelsel, en dat was het farizeïsme.

In het Oude Testament, in Deuteronomium, waarschuwde Mozes de Joden om, wanneer ze Kanaän binnengingen, niet te onderzoeken hoe deze heidenen hun goden aanbaden en die gebruiken niet over te nemen in hun aanbidding van Jehovah. God heeft ons in het Woord van God voldoende aanwijzingen en volledige informatie gegeven over hoe Hij wil dat we Hem volgen en Hem aanbidden. Hij maakt heel duidelijk dat Hij niet wil dat we vreemde elementen uit de wereld of uit andere religies invoeren.

15

Eén ketterij of verschillende invloeden

Toch lijkt het erop dat een of andere religieuze beweging misschien probeerde de Kolossenzen voor zich te winnen. Die beweging bevatte elementen van Joods wetticisme, Griekse filosofie van een gnostische soort en oosterse occulte mystiek. Dat is tenminste het standpunt van de geleerden hierover. Ik heb me altijd afgevraagd of ze gelijk hebben of niet. Er staat hier beslist niets wat zegt dat al deze elementen in één groep aanwezig waren.

Er is op zijn minst een andere mogelijke verklaring, namelijk dat de Kolossenzen tussen Griekse filosofen woonden. Ze leefden in een Grieks-Romeinse wereld, en misschien waren er enkele Griekse filosofen die hen probeerden te beïnvloeden en met hen over het christendom probeerden te debatteren. Dan waren er daarginds enkele Joden in de synagoge die hen probeerden te judaïseren. En hier waren de mysteriereligies, die hen ook probeerden te bekeren. Op grond van wat de Schrift laat

zien, is het mogelijk dat er eenvoudigweg deze verschillende religieuze groepen in Kolosse waren. Paulus noemt ze dan allemaal in één hoofdstuk en zegt: 'Laat je daar niet in meeslepen, en laat je daar niet in meeslepen, en laat je daar niet in meeslepen.'

Eén theorie is dat al deze elementen in één sekte, in één ketterij zaten, en geleerden noemen die de Kolossische ketterij. Maar de geleerden kunnen het mis hebben. Misschien behoorden deze elementen niet allemaal tot één religieuze beweging. Het kan zijn dat er verschillende religieuze bewegingen in de stad waren en dat Paulus de gelovigen voor die allemaal wilde waarschuwen.

Hoe dan ook, dat is zo ongeveer alles wat we over de Kolossische ketterij hoeven te zeggen. Men denkt dat Paulus deze brief moest schrijven om de gemeente te beschermen, omdat deze ketterij zich opdrong. De andere mogelijkheid is natuurlijk dat het gewoon een vriendelijke brief was, geschreven omdat Onesimus daar toch al naartoe ging. Paulus wist dat er Joden waren die hen zouden proberen te judaïseren, Grieken die hen zouden proberen te beïnvloeden en mysteriereligies die hen zouden proberen te bekeren. Daarom besloot hij misschien gewoon om naar deze dingen te verwijzen en hun te vertellen waarom ze daar niet in mee moesten gaan.

16

De volheid is in Christus

Er zijn veel dingen in zijn taalgebruik die we in het Engels niet zouden herkennen. Maar op sommige plaatsen in Kolossenzen staan bijzondere Griekse woorden waarvan bekend is dat het sleutelwoorden waren, vooral in het gnosticisme en in sommige aanspraken van het gnosticisme. Paulus neemt deze sleutelwoorden over en past ze toe op Christus. Dat doet hij niet om de gnostische gedachte te bekrachtigen, maar om het alternatief voor de gnostische gedachte te bieden.

In hoofdstuk 1, vers 19, staat dat het de Vader behaagde dat in Christus heel de volheid zou wonen.

Want het heeft de Vader behaagd dat in Hem heel de volheid wonen zou,

KOLOSSENZEN 1:19

En in hoofdstuk 2, vers 9, komt hetzelfde woord ‘volheid’ voor:

Want in Hem woont heel de volheid van de Godheid lichamelijk.

KOLOSSENZEN 2:9

Dat woord ‘volheid’, *pleroma* in het Grieks, werd door de gnostici gebruikt om te spreken over het bereiken van de uiteindelijke openbaring van de gnosis en het bereiken van het hoogste niveau van geestelijkheid dat langs de gnostische weg bereikt kon worden. Dat is één voorbeeld waarbij Paulus taal gebruikt en op Christus toepast die de gnostici op een andere manier zouden gebruiken en toepassen.

Sommigen hebben gemeend dat Paulus met het gebruik van dit woord de gnostici probeert te weerleggen. Die zouden zeggen: ‘Om tot de volheid te komen, moet je al die gnostische niveaus van discipline enzovoort doorlopen.’ Terwijl Paulus zegt: ‘Nee, heel die volheid woont in Jezus. En als je Jezus hebt, ben je inderdaad volmaakt in Hem.’ Dat zegt hij in hoofdstuk 2, vers 10:

En u bent volmaakt geworden in Hem, Die het Hoofd is van iedere overheid en macht.

KOLOSSENZEN 2:10

Verwijzing gecontroleerd: de spreker noemde Kolossenzen 1:10, maar de bewoording is Kolossenzen 2:10.

17

Aardse en hemelse overheden en machten

De verwijzing naar overheid en macht in Kolossenzen 2:10 komt ook elders voor. De overheden en machten worden genoemd in Kolossenzen 2:15. En nog eerder, in hoofdstuk 1, vers 16, noemt hij de overheden en machten. Deze uitdrukking, ‘overheden en machten’, komt behoorlijk vaak voor in de geschriften van Paulus, maar vooral in Kolossenzen en Efeze. Niet alleen daar, maar voornamelijk daar.

‘Overheden en machten’ is een uitdrukking die helaas op meer dan één manier kan worden opgevat. Ze kan eenvoudig aardse bestuurders betekenen, zoals koningen en gouverneurs enzovoort. Paulus zelf gebruikt haar onmiskenbaar op die manier in Titus hoofdstuk 3, vers 1. In Titus 3:1 zegt Paulus:

Herinner hen eraan dat zij de overheden en machten onderdanig behoren te zijn, dat zij hun gehoorzaam zijn en dat zij tot elk goed werk bereid zijn,

TITUS 3:1

In het Grieks staan daar dezelfde twee woorden: ‘overheden en machten’. De New King James vertaalt het niet met ‘principalities and powers’, omdat de vertalers weten dat we die termen in het Engels vaker gebruiken om over iets anders te spreken. Maar in het Grieks gebruikt Paulus hier dezelfde termen: ‘overheden en machten’.

Hij heeft het natuurlijk over de overheidsfunctionarissen. Hij heeft het niet over iets geestelijks.

Maar elders, op sommige plaatsen, spreekt Paulus over de overheden en machten in de hemelse gewesten. In Efeze 3:10 zegt Paulus bijvoorbeeld:

opdat nu door de gemeente aan de overheden en de machten in de hemelse gewesten de veelvuldige wijsheid van God bekendgemaakt zou worden,

EFEZE 3:10

Zo zegt Paulus ook in Efeze 6:12:

Want wij hebben de strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers van de duisternis van dit tijdperk, tegen de geestelijke machten van het kwaad in de hemelse gewesten.

EFEZE 6:12

Wanneer Paulus de uitdrukking ‘in de hemelse gewesten’ verbindt aan de term ‘overheden en machten’, zoals hij soms in Efeze doet, heeft hij het niet over aardse gezagsdragers. Hij heeft het over een soort gezagsdragers in het hemelse domein, hetzij engelen, hetzij demonen, hetzij allebei. Deze uitdrukking, ‘overheden en machten’, is dus helaas dubbelzinnig. Soms betekent ze aardse gezagsdragers, en het is niet altijd duidelijk welke hij op het oog heeft.

18

Christus boven engelen en vijandige machten

Er zal op gewezen worden dat we al hebben gezien dat sommige mensen ertoe werden aangezet om engelen te aanbidden. Als Paulus met ‘overheden en machten’ engelen bedoelt, zoals in sommige van deze gevallen heel waarschijnlijk is, dan zou zijn vermelding van overheden en machten een rechtstreekse aanval zijn op deze mystieke benadering van engelenaanbidding. Vooral op een plaats als Kolossenzen 1:16, waar Paulus zegt:

Want door Hem zijn alle dingen geschapen die in de hemelen en die op de aarde zijn, die zichtbaar en die onzichtbaar zijn: tronen, heerschappijen, overheden of machten; alle dingen zijn door Hem en voor Hem geschapen.

KOLOSSENZEN 1:16

Door te zeggen dat Jezus ze allemaal gemaakt heeft, wordt heel duidelijk dat ze niet aanbeden moeten worden. Waarom zou je ze aanbidden? Ze maken deel uit van de geschapen werkelijkheid. Jezus is de Schepper. Hij staat oneindig ver boven hen, zoals Hij oneindig ver boven ons staat. De verhouding tussen ons en Christus is die van schepsel en Schepper. Er is een enorme kloof tussen het schepsel en de Schepper. Maar dezelfde kloof bestaat tussen Christus en de overheden en machten. Hij is ook hun Schepper. Dit zou natuurlijk een krachtig argument zijn tegen het aanbidden van engelen, omdat zij net als wij deel uitmaken van de geschapen werkelijkheid.

We weten dat Johannes in het boek Openbaring tweemaal in de verleiding kwam om neer te vallen en de engel te aanbidden die hem rondleidde, en dat hij daarvoor terechtgewezen werd. In Kolossenzen 2, vers 10, staat:

En u bent volmaakt geworden in Hem, Die het Hoofd is van iedere overheid en macht.

KOLOSSENZEN 2:10

Daar wordt opnieuw gezegd dat Christus boven de overheden en machten staat.

In hoofdstuk 2, vers 15, staat dat Hij de overheden en machten heeft ontwapend.

Hij heeft de overheden en de machten ontwapend, die openlijk te schande gemaakt en daardoor over hen getriomfeerd.

KOLOSSENZEN 2:15

Hier moeten de overheden en machten beslist vijandige machten zijn, geestelijke machten die vijandig staan tegenover Christus en Zijn bedoeling. Maar het is heel goed mogelijk dat Paulus wil zeggen dat de engelen die door deze occultisten werden aanbeden, in geen enkel opzicht goede engelen waren. Zelfs als ze dat wel waren, staat Christus boven hen en is Hij hun Schepper. Maar dat zijn ze niet. Het zijn vijandige machten die Christus aan het kruis heeft overwonnen. Met andere woorden, ze zijn demonisch.

19

Stoicheia: grondbeginselen of geesten

In deze brief wordt ook verwezen naar een Griekse term, stoicheia, zoals op een paar andere plaatsen in de geschriften van Paulus. Laat ik je vertellen hoe je dat schrijft. Het is S-T-O-I-C-H-E-I-A. Stoicheia. In Kolossenzen 2:8 wordt deze term weergegeven als ‘de grondbeginselen’. Kolossenzen 2:8 zegt:

Pas op dat niemand u als buit meesleept door de filosofie en inhoudsloze verleiding, volgens de overlevering van de mensen, volgens de grondbeginselen van de wereld, maar niet volgens Christus.

KOLOSSENZEN 2:8

Het woord stoicheia verwees in het Grieks oorspronkelijk naar een reeks dingen die in een bepaalde volgorde waren gerangschikt. Zoals de letters van een alfabet of getallen op volgorde, op een rij gezet. Het ging vooral het alfabet betekenen, het abc. Veel moderne vertalers of mensen die parafraseren, vertalen dit woord stoicheia dan ook met ‘het abc’ wanneer ze het tegenkomen. Alsof ze willen zeggen dat Paulus verwees naar de meest kinderlijke, de meest elementaire, de minst ontwikkelde godsdienstige ideeën. Zoiets als het abc van de godsdienst.

Stel dat de gnostici zeiden: ‘Het christendom is prima, maar er is nog veel meer wat daarbovenuit gaat. Je moet door die verschillende gebieden van openbaring heen om hogere niveaus van gnosis te bereiken en zo tot volmaaktheid te komen.’ Dan zou Paulus kunnen zeggen: ‘Die hogere niveaus, zoals zij ze noemen, zijn niets anders dan het abc.’ Het zijn eenvoudigweg de meest elementaire dingen van de menselijke godsdienst. Het occulte gaat heel ver terug. Dat is niet verheven. Dat is niet iets wat verder ontwikkeld is. Dat is iets minderwaardigs.

Paulus gebruikt het woord stoicheia op een aantal plaatsen die enige verwarring oproepen over wat ermee bedoeld wordt. Hij verwijst er ook naar in Kolossenzen 2:20, waar hij zegt:

Als u dan met Christus de grondbeginselen van de wereld bent afgestorven, waarom laat u zich dan, alsof u nog in de wereld leeft, bepalingen opleggen

KOLOSSENZEN 2:20

De stoicheia van de wereld, het abc van de wereld.

Sommige geleerden vinden dat stoicheia niet zozeer vertaald moet worden als 'het abc', maar als 'de elementengeesten'. Je zult vertalingen tegenkomen waarin dit woord stoicheia wordt vertaald als 'de elementengeesten'. Dat kan in wezen verwijzen naar het animistische geloof of het pantheïstische geloof dat er geesten in alle elementen waren. Dat elke boom en steen en elke grasspriet een geest in zich had. Dit verwijst naar de heidense opvatting dat de meest elementaire bestanddelen van de wereld doortrokken waren van geestelijke kracht. En die elementengeesten waren iets waarvan men in het heidendom de gunst moest zoeken en die men moest aanbidden.

Als dat waar is, waarschuwt Paulus hier dus opnieuw tegen demonen. Hij verwijst dan niet alleen naar de gnostiek als een kinderlijk, elementair soort godsdienstig idee. Hij zou kunnen verwijzen naar de geesten erachter, naar het occulte karakter ervan. Dus wanneer hij in vers 8 van hoofdstuk 2 zegt:

Laat niemand jullie op het verkeerde spoor brengen met menselijke tradities die uitgaan van de machten van deze wereld, dan zou hij daarmee zeggen dat deze godsdienstige ideeën in wezen voortkomen uit de omgang van mensen met boze geesten. En wanneer hij in Kolossenzen 2:20 zegt:

Dus als jullie met Christus zijn gestorven en zo los zijn van de, laten we zeggen: machten van deze wereld, dan zou hij het hebben over demonische en occulte contacten uit hun verleden.

Het is helemaal niet duidelijk of dat de juiste vertaling is. Maar de geleerden zijn erover verdeeld, en daardoor is het voor ons heel moeilijk om hierover tot een beslissing te komen. We zullen ons er dus van bewust moeten zijn dat er hier meer dan één mogelijkheid is. En we moeten niet al te dogmatisch zijn wanneer we bij deze verwijzingen komen.

20

Heidendom en wetticisme als slavernij

Overigens worden de stoicheia ook genoemd in Galaten 4. Laat ik je daar even mee naartoe nemen, zodat je ziet dat Paulus ze daar in verband brengt met Joodse wettischheid. In Galaten 4, vers 3, zegt Paulus:

Zo waren ook wij, toen wij nog onmondige kinderen waren, als slaven onderworpen aan de grondbeginselen van de wereld.

GALATEN 4:3

‘De elementen van de wereld’ staat hier in deze vertaling. Sommige vertalingen zouden ‘het abc’ zeggen. Andere zouden ‘de elementengeesten van de wereld’ zeggen.

Waar het hier om gaat, is dat Paulus ‘wij’ zegt. Hij was een Jood met een Joodse achtergrond. Zijn lezers waren heidenen met een heidense achtergrond. Maar hij geeft aan dat zij allebei, voordat ze christenen waren, onderworpen waren aan de elementengeesten of de elementen, het abc, de stoicheia van de wereld, en daaronder in slavernij verkeerden. Paulus met zijn wettische achtergrond, of de Galaten met hun heidense achtergrond, waren in gelijke mate onderworpen aan deze stoicheia en verkeerden eronder in slavernij.

Zo zegt hij ook in Galaten 4:9:

en nu u God kent, ja wat meer is, door God gekend bent, hoe kunt u weer terugkeren naar de zwakke en arme grondbeginselen, die u weer van voren af aan wilt dienen?

GALATEN 4:9

Dit is interessant, want de Galaten keerden zich naar het jodendom toe. Maar voordat ze tot bekering kwamen, hadden ze niet tot het jodendom behoord. Ze waren heidenen geweest. Ze waren heidenen, daarna waren ze christenen, en vervolgens bewogen ze zich in de richting van Joodse wettischheid. Van die drie dingen was alleen het christendom veilig. Van de beide andere werd gezegd dat ze slavernij onder de stoicheia inhielden. Toen ze heidenen waren, verkeerden ze in slavernij onder de stoicheia, volgens vers 3 van Galaten 4. Toen ze zich tot Joodse wettischheid keerden, keerden ze opnieuw terug naar slavernij onder de stoicheia.

Nogmaals, als stoicheia eenvoudigweg het abc betekent, of de elementaire beginselen van de godsdienst, laten we zeggen, dan zou hij kunnen zeggen dat Joodse wettischheid in dezelfde categorie valt als elke andere vorm van heidense godsdienst. Het is gewoon een elementaire menselijke redenering die niet erg verlicht is. Het is het grondidee dat je goed moet zijn om Gods gunst te verkrijgen, enzovoort. Dat is de meest elementaire aanname die zelfs de heidenen hebben en waaronder ook de Joden zelf gebukt gingen. Maar het christendom is iets volkomen anders dan dat.

Maar als stoicheia de elementaire geesten betekent, dus demonen of wat dan ook, dan zegt hij dat je je door je tot wetticisme te wenden opnieuw aan demonen onderwerpt. Het is heel goed mogelijk dat Paulus dat in Galaten zegt, want hij heeft daar al op gezinspeeld in Galaten 3, vers 1, toen hij verwees naar hun neiging om terug te keren naar wetticisme, of tot Joods wetticisme over te gaan. In Galaten 3:1 zegt Paulus:

O dwaze Galaten, wie heeft u betoverd om de waarheid niet te gehoorzamen; u voor wie Jezus Christus eerder voor ogen is geschilderd alsof Hij onder u gekruisigd was?

GALATEN 3:1

Doordat ze de kant van het Joodse wetticisme op gingen, werden ze betoverd. Dat is een term die met occultisme te maken heeft. En in hoofdstuk 4 spreekt hij erover dat ze terugkeren naar de zwakke en arme stoicheia om door wetticisme in slavernij te raken.

Het klinkt alsof Paulus misschien het volgende zegt. Of hij de stoicheia nu opvat als elementaire geesten of gewoon als grondbeginselen, zoals het abc, in beide gevallen is het heidendom een slavernij aan de stoicheia, en wetticisme is dat ook. En tussen volledig heidendom en volledig wetticisme bevindt zich de werkelijkheid, en die is Christus. Als je je van Christus vandaan in de richting van het heidendom of in de richting van het wetticisme beweegt, keer je terug naar slavernij. Mogelijk aan elementaire geesten, wat dan demonische dingen zouden zijn, of gewoon aan iets wat minderwaardig en minder vergevorderd is dan het volgen van Christus.

21

De actuele betekenis voor new age

Ik wilde dus dat je iets wist over een paar van deze termen die telkens terugkomen, omdat hun precieze betekenis onzeker is. Deze termen hadden wel degelijk betekenis in sommige Griekse godsdiensten en mysteriegodsdiensten. Het gebruik van deze termen heeft voor sommige geleerden bevestigd dat Paulus zich richtte tegen een godsdienstige ketterij die misschien gnostisch van aard was, met daaraan elementen van het jodendom en de mystiek toegevoegd.

Of dit waar is of niet, is niet het belangrijkste wat we moeten weten om te begrijpen hoe Kolossenzen op ons van toepassing is. Maar als het waar is, dan spreekt het bijna rechtstreeks tot hedendaagse kwesties zoals de newagebeweging. Aanbidding van engelen is een ongelooflijk actuele rage. In de meeste grote steden zijn er hele winkels met engelenpullen: engelenplaatjes, engelenbeelden, engelenboeken, engelen dit, engelen dat. En het zijn geen christelijke pullen. Het gaat over hoe je contact legt met je engel, hoe je een relatie met je engel opbouwt.

Toen ik een kind was, had ik nooit gedacht dat ik dat in de westerse wereld zou meemaken. Er was heidendom en er was christendom, maar dat was het zo ongeveer. En dan waren er nog allerlei sekten. Maar toen kwam new age, en die heeft een aantal van die oude gnostische en mystieke dingen uit het verleden geïntroduceerd. Daardoor zou de brief aan de Kolossenzen een heel actuele boodschap zijn voor de hedendaagse christen die door het gnosticisme wordt beïnvloed. Gnosticisme is er het juiste woord voor, maar tegenwoordig zouden we het de newagebeweging noemen.

22

Paulus schrijft met apostolisch gezag

Tot zover de achtergrond van Kolossenzen. Laten we nu naar het eerste hoofdstuk zelf gaan en rechtstreeks aan de brief beginnen.

Paulus, door de wil van God een apostel van Jezus Christus, en Timotheüs, de broeder, aan de heilige en gelovige broeders in Christus die in Kolosse zijn: genade zij u en vrede van God, onze Vader, en van de Heere Jezus Christus.

KOLOSSENZEN 1:1-2

Deze opening is kenmerkend voor de manier waarop Paulus zijn brieven begint. Slechts heel zelden vermeldt Paulus niet dat hij een apostel is. Wanneer hij bijvoorbeeld aan de Filippenzen schrijft, vermeldt hij zijn apostelschap niet. Hij zegt eenvoudig:

Paulus en Timotheüs, dienstknechten van Jezus Christus, aan al de heiligen in Christus Jezus die in Filippi zijn, met de opzieners en diakenen:

FILIPPENZEN 1:1

En wanneer hij aan de Thessalonicenzen schrijft, zegt hij eveneens:

Paulus, Silvanus en Timotheüs aan de gemeente van de Thessalonicenzen, die in God de Vader en de Heere Jezus Christus is: genade zij u en vrede van God, onze Vader, en van de Heere Jezus Christus.

1 THESSALONICENZEN 1:1

enzovoort. Hij vermeldt zijn apostelschap niet tegenover de Filippenzen of de Thessalonicenzen, omdat hij een nauwe band met die mensen heeft en zij weten dat hij een apostel is. Hij doet niet zozeer een beroep op hen als apostel, maar als vriend en als iemand die ze kennen en vertrouwen.

De Kolossenzen hebben Paulus nooit ontmoet. Ze kennen hem van horen zeggen, omdat ze waarschijnlijk het Evangelie hebben gehoord door toedoen van een van zijn bekeerlingen. Maar wanneer Paulus schrijft aan mensen die hem minder goed kennen, moet hij naar zijn apostelschap verwijzen. Zeker als hij schrijft in een situatie waarin onenigheid heerst. Want hij schrijft niet als Paulus die overal een uitgesproken mening over heeft, of als Paulus de voorganger, of Paulus de leraar, of Paulus de filosoof. Hij schrijft als Paulus, de apostel van Jezus Christus. En als apostel is hij iemand die gezonden is met het gezag van Degene Die hem gezonden heeft. Dat is wat een apostel betekent.

23

De heiligen en trouwe broeders

En hij richt de brief aan de heiligen en trouwe broeders in Christus die in Kolosse zijn. Paulus spreekt zijn toehoorders op verschillende manieren aan. In de eerdere brieven schrijft hij gewoonlijk aan de gemeente: de gemeente in Korinthe, de gemeente in Thessalonica, de gemeenten van Galatië. De brieven zijn gewoonlijk, in de begintijd van zijn schrijven, gericht aan de gemeente of de gemeenten in een bepaald gebied.

In sommige van deze latere brieven schrijft hij aan de heiligen en getrouwen in Christus Jezus. Precies zo spreekt hij ook de Efeziërs aan. In Efeze 1:1 zegt hij:

Paulus, een apostel van Jezus Christus door de wil van God, aan de heiligen en gelovigen in Christus Jezus die in Efeze zijn:

EFEZE 1:1

De heiligen en getrouwen.

De spreker leest in zijn Engelse Bijbelvertaling 'faithful', dat zowel 'gelovig' als 'trouw' kan betekenen. De HSV gebruikt hier 'gelovigen' en 'gelovige broeders'; de volgende uitleg gaat uit van de betekenis 'trouw'.

Zijn dit nu twee verschillende groepen? Is iedereen een heilige, maar is niet iedereen trouw? Dat denk ik niet. Ik denk dat met de heiligen inderdaad alle christenen bedoeld worden, en alle christenen zijn trouw, want als ze niet trouw zijn, zijn ze geen christenen. Als je het geloof verlaat, ben je geen christen meer. Dus alle heiligen zijn trouw. Toch is het mogelijk dat, hoewel de term 'heiligen' op alle christenen van toepassing is, er sommigen in de gemeente waren die al langer heiligen waren, meer hadden doorstaan en hun trouw in grotere mate hadden getoond. Met de getrouwen zouden misschien degenen in de gemeente bedoeld worden die ouder zijn, die meer hadden geleden, die hun trouw meer hadden getoond. We kunnen werkelijk onmogelijk vaststellen of Paulus deze woorden gebruikt als twee synonieme termen voor christenen, of voor twee verschillende groepen binnen de gemeente.

24

Leven in Kolosse en in Christus

Let er in elk geval op dat hij hen in vers 2 aanduidt als:

Paulus, door de wil van God een apostel van Jezus Christus, en Timotheüs, de broeder, aan de heilige en gelovige broeders in Christus die in Kolosse zijn: genade zij u en vrede van God, onze Vader, en van de Heere Jezus Christus.

KOLOSSENZEN 1:1-2

Deze mensen leven in twee sferen. Aan de ene kant wonen ze in de stad Kolosse, en de meesten van hen hebben daar altijd gewoond. Maar nu ze christenen zijn geworden, leven ze ook in een andere sfeer, in Christus.

Het idee dat je tegelijk in twee werelden leeft, of tegelijk in twee sferen, werd door Jezus Zelf geïntroduceerd. In het zestiende hoofdstuk van Johannes, toen Hij met Zijn discipelen in de bovenzaal was, zei Jezus in Johannes 16:33:

Deze dingen heb Ik tot u gesproken, opdat u in Mij vrede zult hebben. In de wereld zult u verdrukking hebben, maar heb goede moed: Ik heb de wereld overwonnen.

JOHANNES 16:33

Hij zei:

Jullie zullen in Mij zijn en jullie zullen ook in de wereld zijn. In Mij hebben jullie vrede; in de wereld krijgen jullie het zwaar.

Je kunt tegelijk in de wereld en in Christus zijn, en daardoor in de wereld verdrukking hebben en tegelijk in Christus vrede hebben.

De christen moet zich ervan bewust zijn dat de belangrijkste sfeer waarin hij handelt, in Christus is. In de brieven van Paulus, vooral Kolossenzen en Efeze, gebruikt Paulus de uitdrukking 'in Christus' of 'in Hem' veel vaker dan ergens anders in zijn brieven, naar verhouding tot het aantal verzen dat we hier hebben. Omdat dit latere brieven van hem waren, is hij ongetwijfeld, naarmate hij ouder werd, steeds meer gaan waarderen wat het betekende om in Christus te zijn en verwees hij er vaker naar.

Maar christenen worden elke dag wakker en weten dat ze zijn waar ze zijn. Je wordt 's morgens wakker en je weet dat je in McMinnville bent, in je kamer op de campus, op de Great Commission School. Je bent in Amerika. Je bent in de wereld. Misschien heb je verdrukking. Misschien op dit moment niet, maar het punt is dat je je vanaf het moment dat je wakker wordt bewust bent van de omstandigheden van je fysieke omgeving. De wereld is nadrukkelijk aanwezig en dringt zich via onze zintuigen op allerlei manieren aan ons bewustzijn op.

Toch is het even waar, al is het niet even duidelijk wanneer we wakker worden, dat we niet alleen in McMinnville zijn; we zijn in Christus. Van die twee werelden bepaalt die laatste meer wie we zijn en wat we moeten doen zodra onze voeten de grond raken, of zelfs al voordat ze de grond raken. Wanneer we wakker worden, zijn we in McMinnville. Wanneer we wakker worden, zijn we ook in Christus.

In McMinnville zijn is één ding. Op de Great Commission School word ik wakker, het is vroeg, ik houd stille tijd. Ik ben moe. Ik ben gisteravond laat naar bed gegaan, ook in McMinnville. Dat heeft allemaal te maken met mijn fysieke omgeving. Vaak bepalen de dingen in onze fysieke omstandigheden hoe we de vraag benaderen: 'Wat doe ik nu?' Maar Paulus benadrukt dat je weliswaar in Kolosse bent, maar dat je ook, en belangrijker nog, in Christus bent. In Christus heb je een heel afgebakend gebied van handelen dat voorschrijft hoe je elk moment van elke dag moet leven.

Paulus heeft in Kolossenzen en ook in Efeze veel te zeggen over het in Christus zijn. Daarom begint hij ermee hun te vertellen dat ze in Christus en in Kolosse zijn. In Kolosse zijn er bepaalde invloeden die hen proberen aan te spreken. Over sommige

daarvan hebben we gesproken, over sommige van die godsdienstige ideeën die zich aan hen opdrongen. Maar in Christus staan ze boven dat alles. Paulus zei in Efeze hoofdstuk 2, vers 6:

en heeft ons met Hem opgewekt en met Hem in de hemelse gewesten gezet in Christus Jezus,

EFEZE 2:6

En in Christus hebben we een totaal ander soort bewustzijn en bestaan, enzovoort. Dat moet bepalen wat we zijn en wat we doen.

25

Meewerken met wat Jezus vandaag doet

Er is in de godsdienstige wereld een wijdverbreide rage die ‘What Would Jesus Do?’ heet: ‘Wat zou Jezus doen?’ Je kent die vast wel als je weleens godsdienstige catalogi hebt gezien of in godsdienstige boekwinkels bent geweest. Je ziet vast overal WWJD staan. Ze hebben broodtrommels en pennen en notitieboeken en van alles, en iemand verdient hier heel veel geld aan. Dat is trouwens iets wat Jezus niet zou doen.

Maar dit hele idee van ‘Wat zou Jezus doen?’ komt uit een heel oud verhaal. Niet uit de oudheid, maar het bestaat al veel langer dan deze rage. Het heet In His Steps, en het is eigenlijk een verzonnen verhaal. Iemand schreef over wat er in een stad zou gebeuren als de christenen zich ertoe zouden verbinden om, ik geloof een jaar lang, voordat ze iets deden, te zeggen: ‘Wat zou Jezus doen?’ En vervolgens natuurlijk te proberen dat te doen.

Dat is een heel goed voorstel, om je de waarheid te zeggen. Volgens mij is er niets mis mee om te zeggen: ‘Wat zou Jezus doen?’ Maar in een ander opzicht is er een vraag die voor ons relevanter is. Niet: ‘Wat zou Jezus doen?’ maar: ‘Wat doet Jezus?’ Ik ben in Hem, en ik hoor te doen wat Hij doet. Het is niet zozeer: Jezus is hier niet, maar als Hij hier was, wat zou Hij dan doen? Dan kan ik maar beter proberen te doen wat Hij zou

doen. Het is veeleer dat ik in Hem ben. Dat is de hele sfeer waarin ik handel: in Hem. En wat doet Hij nu? Werk ik mee? Ga ik mee met wat Hij doet? Is wat ik doe hetzelfde als wat Hij doet?

Je zou kunnen zeggen: wat maakt dat in het praktische leven voor verschil? Ik weet het niet, misschien helemaal niets. Het is gewoon een andere gedachte. De ene gedachte houdt in dat Jezus hier niet is, maar dat Hij, als Hij hier wel was, waarschijnlijk zoiets zou doen. En ik zou dan, denk ik, het soort dingen moeten doen dat Hij waarschijnlijk zou doen. Maar het gaat er veeleer om dat we sterker beseffen dat Hij hier is. Hij doet iets, Hij heeft een plan op aarde, Hij voert het uit. En ik ben in Hem, en in Hem ben ik een lid van Zijn lichaam. In Hem ben ik een steen in Zijn gebouw. Ik maak deel uit van Zijn plan. Alles wat ik doe, zou bepaald moeten worden door wat ik Hem zie doen. En ik ben in Hem en probeer mee te werken en mee te gaan met wat Hij doet, omdat ik met Hem hoor mee te gaan.

Dus 'in Kolosse' is één bestaanssfeer; 'in Christus' is een andere. En alle christenen leven in beide, in de wereld en in Hem. Hij geeft zijn gebruikelijke groet van genade en vrede. Daar gaan we niet uitvoerig op in. Er zit veel in, maar als we er iedere keer bij stilstonden wanneer we het in de brieven tegenkwamen, zouden we nooit toekomen aan de kenmerkende elementen van die brieven. Laten we dus vers 3 lezen.

26

Paulus' dank voor de gemeenten

Wij danken de God en Vader van onze Heere Jezus Christus altijd wanneer wij voor u bidden, omdat wij gehoord hebben van uw geloof in Christus Jezus en van de liefde die u hebt voor alle heiligen, vanwege de hoop die voor u is weggelegd in de hemelen. Hiervan hebt u eerder gehoord door het Woord van de waarheid, namelijk van het Evangelie. Dit is naar u toe gekomen zoals ook in de hele wereld, en het draagt vrucht zoals ook onder u, vanaf de dag dat u het gehoord hebt en de genade van God in waarheid hebt leren kennen. Zo hebt u het ook geleerd van Epafras, onze geliefde mededienstknecht, die voor u een trouwe dienaar van Christus is. Hij heeft ons ook uw liefde in de Geest bekendgemaakt.

KOLOSSENZEN 1:3-8

Het is ons niet onbekend dat Paulus aan het begin van zijn brief God dankt voor degenen aan wie hij schrijft. Daar zijn zeldzame uitzonderingen op, waarvan Galaten een voorbeeld is. Paulus dankt God niet voor de Galaten. In 2 Korinthe dankt hij God ook niet voor wat er in de gemeente daar gebeurt. Dat is ook interessant, want hij dankte God bijvoorbeeld wel toen hij 1 Korinthe schreef. Hij dankte God voor de christenen in Korinthe.

Wat gebeurde er daar in Korinthe? Volgens 1 Korinthe was er een man die in een incestueuze verhouding met de vrouw van zijn vader leefde. Er was verdeeldheid in de gemeente. Sommigen zeiden:

Ik hoor bij Paulus, Ik hoor bij Apollos, Ik hoor bij Kefas.

Er waren christenen die elkaar voor de rechter sleepten. Sommigen in de gemeente ontkenden de leer van de opstanding van de doden. Blijkbaar werden de gaven ongeremd en wanordelijk gebruikt. En er was zelfs een chaos tijdens de bijeenkomsten waar ze hun liefdemaaltijd hielden. Sommige mensen werden dronken. Dat gebeurde er in Korinthe. En toch zegt hij aan het begin van zijn brief:

Ik dank God voor jullie.

De gemeente verkeerde niet in goede staat, maar toch vond hij iets in hen om dankbaar voor te zijn. Ze hadden het geloof tenminste niet helemaal opgegeven.

Maar bij de Galaten neemt hij niet eens de moeite om te zeggen:

Ik dank God voor jullie.

Dat kan hij niet. Wat was daar mis? Leefde de gemeente in onzedelijkheid? Nee, blijkbaar niet. Wat deden ze dan? Het waren wetticisten. Ze raakten verstrikt in Joods wetticisme. En het is interessant dat Paulus nog steeds iets kon vinden om God voor te danken in de gemeente waar heel veel vleselijkheid en wanorde heersten en waar zelfs onzedelijkheid voorkwam. Hij kon nog steeds goede dingen in de gemeente bedenken waarvoor hij God kon danken. Maar bij de gemeente die in wetticisme verstrikt raakte, kon hij helemaal niets bedenken om God voor te danken met betrekking tot die gemeente. Het was te ver gegaan en te erg geworden.

De Kolossenzen lijken echter geen grote problemen te hebben. Misschien dringt deze ketterij binnen, maar Paulus beschuldigt hen daar niet van. Paulus zegt niet dat er onder hen mensen zijn die deze leringen aanvaarden. Hij waarschuwt hen tegen de leringen. Maar dat betekent niet dat de gemeente er daadwerkelijk in is meegegaan. En hij dankt God wel wanneer hij over hen hoort, terwijl hij altijd voor hen bidt.

27

Bidden voor mensen zonder zichtbare nood

Hier bidt hij voortdurend voor een gemeente die hij nog nooit heeft ontmoet. Als je iemand bent die bidt, is het volgens mij gemakkelijk om te bidden voor mensen die je voortdurend ziet of die je heel goed kent, en van wie de noden je na aan het hart liggen. Als je hoort dat een van je familieleden kanker heeft, of dat een van je beste vrienden een vreselijk ongeluk heeft gehad en in het ziekenhuis ligt, bid je heel vanzelfsprekend en vurig voor zulke mensen. Of als er een probleem is in je gemeente en de gemeente voor een scheuring of ontwrichting staat, denk je er gemakkelijk aan om te bidden voor die situaties die zo dichtbij zijn. Maar hier gaat het om een gemeente die Paulus nooit had bezocht. Hij kende daar maar heel weinig mensen persoonlijk, en toch bidt hij voortdurend voor hen. Natuurlijk bracht Paulus blijkbaar veel meer tijd in gebed door dan wij, want hij vertelde alle gemeenten dat hij voortdurend voor hen bad. Hij moet lange tijden van gebed hebben gehad. Sterker nog, hij bad waarschijnlijk zonder ophouden. Maar het is interessant dat Paulus ons het voorbeeld geeft dat hij regelmatig, trouw en voortdurend bidt voor mensen die hij grotendeels niet kent. Misschien zal hij hen nooit ontmoeten, en er is daar eigenlijk ook geen bijzonder probleem.

Dat is nog iets: volgens mij zijn we geneigd het meest voor mensen te bidden als we het gevoel hebben dat ze in een crisis verkeren. Misschien bidden we niet genoeg en willen we gewoon geen van onze gebeden verspillen aan dingen waarvoor niet gebeden hoeft te worden. Als ik maar een bepaalde hoeveelheid energie aan bidden ga besteden, wil ik bidden voor de meest wanhopige situaties, voor de dingen waarbij sprake is van een crisis. Als ik dat eenmaal heb gedaan, komt het niet eens bij me op om te bidden voor personen en gemeenten en situaties waarmee het al goed lijkt te gaan. Dat is ons tot schande, denk ik. Misschien moet ik voor mezelf spreken. Misschien geldt dit niet voor jou.

Maar Paulus vindt niets negatiefs om over deze gemeente te zeggen. Hij zegt alleen maar goede dingen over de gemeente. Hij heeft, zegt hij in vers 4, gehoord van hun geloof en van hun liefde. Dat zijn goede dingen. Dat zijn de beste dingen. Hij zegt niets slechts over hen. In vers 6 zegt hij dat:

Dit is naar u toe gekomen zoals ook in de hele wereld, en het draagt vrucht zoals ook onder u, vanaf de dag dat u het gehoord hebt en de genade van God in waarheid hebt leren kennen.

KOLOSSENZEN 1:6

En toch zegt hij in vers 9:

Daarom houden ook wij niet op, vanaf de dag dat wij het gehoord hebben, voor u te bidden en te smeken dat u vervuld mag worden met de kennis van Zijn wil, in alle wijsheid en geestelijk inzicht,

KOLOSSENZEN 1:9

Om welke reden? Omdat we zulke goede berichten over jullie hebben gehoord. Daarom houden we niet op voor jullie te bidden.

28

Sterke gelovigen hebben voorbede nodig

Bid je voor mensen over wie je alleen maar positieve dingen hebt gehoord? Over wie je nooit hebt gehoord dat ze problemen hebben of in een crisis verkeren of iets dergelijks? Nou, misschien zou je dat moeten doen, want wanneer het goed gaat met een gemeente, wanneer het geestelijk goed gaat met iemand, wordt die persoon een doelwit voor de vijand. We zijn vaak verbaasd als we horen wie er nu weer gescheiden is. Soms lijkt een christelijk echtpaar het gewoon geweldig te doen. We zijn geschokt als we horen dat ze gaan scheiden, of dat een van de voorgangers van de gemeente ervandoor is gegaan met een van de vrouwen uit de gemeente, terwijl hij toch zo geestelijk leek.

Het is mogelijk dat hij dat was. Soms vragen we ons af: 'Nou, dan moet ik me in die man hebben vergist. Ik dacht dat hij echt een godvruchtig man was, en kijk nou, hij is op zo'n afschuwelijke, schandelijke manier ten val gekomen.' Nou, misschien was hij een huichelaar, maar misschien ook niet. Misschien ging het heel goed met hem in de Heere en bad niemand voor hem, omdat ze dachten: 'Nou, met hem gaat het wel goed. Ik kan beter bidden voor iemand die zwakker is.' Omdat het goed met hem ging, richtte de vijand zijn bijzondere aandacht op hem om hem te verleiden, om hem ten val te brengen. Dat gebeurt vaak. Er zijn bijzondere aanvallen op godvruchtige mensen.

We moeten niet denken dat we niet voor die persoon of dat gezin of wat dan ook hoeven te bidden, alleen omdat het met dat echtpaar of dat gezin of die gemeente of die persoon goed lijkt te gaan. Het kan inderdaad goed met hen gaan, en juist om die reden kan de vijand hen onder bijzondere druk zetten, omdat hij niet wil dat het goed gaat met mensen.

Als mensen al zwak zijn en om de haverklap in zonde vallen, hoeft de duivel niet veel van zijn energie aan hen te besteden. Bedenk dat hij niet zoals God is. Hij heeft geen oneindige energie. God heeft oneindige energie. Hij kan overal tegelijk oneindige energie geven, maar de duivel kan dat niet. Hij heeft maar een beperkte hoeveelheid. Hij is een geschapen wezen, en daarom moet hij zuinig omgaan met zijn inspanningen.

Denk je dat de duivel al zijn tijd besteedt aan het richten van zijn pijlen op de drugsverslaafde en op de alcoholist en de man die zijn vrouw slaat en de homoseksueel? De duivel besteedt waarschijnlijk nauwelijks aandacht aan hen. Waarom zou hij zich voor hen moeten inspannen? Ze zijn al zijn slaven. Hij zal zijn beste krachten inzetten tegen degene die het sterkst lijkt, zo lijkt het.

Ik zeg niet dat hij de zwakken niet aanpakt. Hij zoekt bij iedereen naar zwakheid, en iedereen heeft wel een zwakke plek. Hij maakt geen onderscheid tussen personen. Ik weet zeker dat de duivel iedereen zal aanvallen, maar tegen de zwakken hoeft hij niet veel energie te gebruiken. Volgens mij bewaart hij zijn sterkste aanvallen voor degenen die het sterkst zijn. Zij moeten overwonnen worden, wat hem betreft.

Hier is dus een gemeente die goed en sterk was. Alle goede dingen die je over een gemeente zou kunnen zeggen, waren op hen van toepassing. En toch zegt hij:

Toen ik dat hoorde, ben ik dan ook voor jullie blijven bidden. Daarom bad ik voortdurend voor jullie.

29

De gevolgen van de val van een gelovige

Hij zegt wel waarvoor hij bidt. Hij zegt niet waarom hij bad, behalve dat het goed met hen gaat. We moeten daaruit afleiden dat hij dacht: als het zo goed met hen gaat, zou het een grote crisis zijn als het niet meer zo goed met hen zou gaan. Ze hebben de reputatie godvruchtig te zijn. En de val van iemand die de reputatie heeft godvruchtig te zijn, veroorzaakt een veel groter schandaal dan de val van iemand die die reputatie niet heeft. Als je die schandaalbladen leest, die roddelbladen bij de kassa van een willekeurige supermarkt, en je leest wie er gaat scheiden en wie er met wie een affaire heeft enzovoort, dan haal je daar eigenlijk je schouders over op. Je denkt: 'Nou, dat verwachten we van filmsterren.' Maar als je hoort dat een televisie-evangelist hetzelfde doet, wordt het een wereldwijd schandaal.

Dat komt doordat een man die bekendstaat om zijn godsvrucht en ten val komt, daarmee zo veel negatieve aandacht vestigt op het christendom en op datgene waarvoor hij naar eigen zeggen stond. Wanneer mensen die openlijk in zonde leven en helemaal niet doen alsof ze godvruchtig zijn, dezelfde dingen doen, besteedt niemand er ook maar aandacht aan, behalve om een paar kranten te verkopen. Het is geen schandaal. Niemand zegt: 'Nou, ik ga nooit meer naar een film van die persoon kijken', alleen maar omdat ze aan hun vierde man of tiende man of wat dan ook toe zijn. Niemand rekent het hun ooit aan. Maar wanneer iemand die godvruchtig is ten val komt, is dat een schandaal.

Wanneer het goed gaat met een gemeente, of met een persoon of een gezin of wat dan ook, kun je erop rekenen: de duivel zal proberen hen met bijzondere felheid aan te vallen. En als ze inderdaad ten val komen, haalt hij veel meer voordeel uit de val van een godvruchtig gezin of een godvruchtige gemeente of persoon dan wanneer hij een

zwak, vleselijk mens ten val brengt. Paulus wist deze dingen dus. Toen hij hoorde hoe goed het met de gemeente ging, zag hij de terreinen rondom deze gemeente vanwaar satan kon aanvallen: wetticisme, occultisme, Griekse filosofie. Hij bidt voor hen en schrijft hun om hen voor deze gevaren te waarschuwen.

30

Geloof en liefde als christelijke kenmerken

Laat ik iets zeggen over een paar van deze verzen waar we vrij vluchtig overheen zijn gegaan. In vers 4 zegt hij:

Wij danken de God en Vader van onze Heere Jezus Christus altijd wanneer wij voor u bidden, omdat wij gehoord hebben van uw geloof in Christus Jezus en van de liefde die u hebt voor alle heiligen, vanwege de hoop die voor u is weggelegd in de hemelen. Hiervan hebt u eerder gehoord door het Woord van de waarheid, namelijk van het Evangelie. Dit is naar u toe gekomen zoals ook in de hele wereld, en het draagt vrucht zoals ook onder u, vanaf de dag dat u het gehoord hebt en de genade van God in waarheid hebt leren kennen. Zo hebt u het ook geleerd van Epafra, onze geliefde mededienstknegt, die voor u een trouwe dienaar van Christus is. Hij heeft ons ook uw liefde in de Geest bekendgemaakt.

KOLOSSENZEN 1:3-8

Geloof en liefde zijn de belangrijkste dingen. Geloof heeft te maken met God geloven, wat de kern is van behouden worden. We worden door geloof gerechtvaardigd. We gaan over van de dood in het leven wanneer we geloof in God hebben. En vervolgens moeten we door geloof leven. Het christelijke leven wordt gekenmerkt door vertrouwen op God, maar het andere belangrijke kenmerk is liefde.

Alle christelijke ethiek komt voort uit liefde. Onze christelijke theologie is ons geloof. Onze christelijke ethiek is onze liefde. Telkens wanneer je je naaste liefhebt als jezelf, voldoe je aan de christelijke ethiek die Jezus onderwees. Jezus zei:

Alles dan wat u wilt dat de mensen u doen, doet u hun ook zo, want dat is de Wet en de Profeten.

MATTHEÛS 7:12

Hij zei dat alle ethische voorschriften die in de Wet of de Profeten worden gesteld, te vinden zijn in dit ene gebod:

U mag geen wraak nemen of een wrok koesteren tegen uw volksgenoten, maar u moet uw naaste liefhebben als uzelf. Ik ben de HEERE.

LEVITICUS 19:18

Deze mensen hebben een stevig geloof, dus ze zijn geen ketters; ze houden zich niet bezig met valse leer. Ze geloven de juiste dingen, en ze geloven krachtig en op een manier die hun leven verandert. En in ethisch opzicht zijn ze prijzenswaardig. Ze hebben liefde voor alle broeders. Dat is de christelijke ethiek.

31

De hoop op heerlijkheid bepaalt ons doel

Hij zegt:

Vanwege de hoop.

Nu heb je hier geloof, hoop en liefde bij elkaar staan. Paulus brengt die samen in 1 Korinthe 13, waar hij zegt:

En nu blijven geloof, hoop en liefde, deze drie, maar de meeste van deze is de liefde.

1 KORINTHE 13:13

Hier hebben we deze drie samen in vers 4 en 5. Ze hebben geloof in Christus Jezus, ze hebben liefde voor alle heiligen, en dat is:

vanwege de hoop die voor u is weggelegd in de hemelen.

KOLOSSENZEN 1:5

Verderop in hetzelfde hoofdstuk heeft hij nog meer over deze hoop te zeggen. In vers 23 noemt hij die bijvoorbeeld de hoop van het Evangelie. Hij zegt in vers 23:

als u tenminste in het geloof blijft, gefundeerd en vast, en u niet laat afbrengen van de hoop van het Evangelie, dat u gehoord hebt, dat gepredikt is in de hele schepping die onder de hemel is, waarvan ik, Paulus, een dienaar geworden ben.

KOLOSSENZEN 1:23

Het Evangelie, dat 'het goede nieuws' betekent, draagt van zichzelf hoop in zich. Het Evangelie geeft ons hoop op iets. Wat is dat?

Een paar verzen later, in Kolossenzen 1:27, vertelt hij ons wat die hoop is. Hij zegt:

Aan hen heeft God willen bekendmaken wat de rijkdom is van de heerlijkheid van dit geheimenis onder de heidenen: Christus onder u, de hoop op de heerlijkheid.

KOLOSSENZEN 1:27

De hoop van de christen is de hoop op heerlijkheid. We moeten begrijpen wat er in de Schrift met heerlijkheid wordt bedoeld, want dat is onze hoop. En als je niet weet waarop je hoopt, zal dat een diepgaande invloed hebben op wat je vandaag doet.

Laten we het zo zeggen: wanneer een kind op de middelbare school zit, proberen zijn studiebegeleiders hem meestal te helpen een beroep te kiezen, zich een beroep voor te stellen waar hij naartoe zal werken. Waarom? Omdat hij na de middelbare school waarschijnlijk gaat studeren. Zo gaat dat in de wereld. Christenen hoeven daar voor zichzelf niet van uit te gaan, maar in de wereld ga je over het algemeen na de middelbare school studeren. Maar wat je tijdens je studie kiest om te bestuderen, wordt bepaald door wat je hoopt te worden, wat op de lange termijn je beroep zal zijn. Je doelen op de lange termijn bepalen je bezigheden op dit moment. Als je een duidelijk doel hebt, als je hoopt arts te worden, hoopt advocaat te worden, hoopt president van de Verenigde Staten te worden, dan doe je vandaag bepaalde dingen. Als je hoopt de olympische gouden medaille te winnen, dan doe je vandaag dingen om daarnaartoe te werken. Als het maar een vrijblijvende wens is, dan heeft het misschien niet zoveel invloed. Veel mensen zouden graag de gouden medaille winnen, maar ze willen hun lichaam niet aan discipline onderwerpen. Ze willen niet vroeg opstaan en gaan hardlopen, en ze willen het drinken van bier en dat soort dingen niet opgeven. Ze zouden graag een gouden medaille winnen, maar dat gaat gewoon niet gebeuren, omdat dat niet hun hoop in het leven is. Maar als je hoop in het leven op iets bepaalds gericht is, zal dat bepalen wat je vandaag doet, ook al ligt die hoop nog in de toekomst. Je zult toewerken naar datgene wat je hoop en je doel is.

32

Met Christus verschijnen in heerlijkheid

Wat is ons doel? Het is de hoop op heerlijkheid, staat er in Kolossenzen 1:27. Paulus omschreef de hoop ook zo in Romeinen 5:2. Hij zegt:

Door Hem hebben wij ook de toegang verkregen door het geloof tot deze genade waarin wij staan, en wij roemen in de hoop op de heerlijkheid van God.

ROMEINEN 5:2

Onze hoop is de heerlijkheid van God, en we verheugen ons in die hoop. Misschien weet je niet eens wat de heerlijkheid van God is. Als dat zo is, dan zal je hoop niet erg duidelijk zijn, en zal die ook niet veel van je gedrag bepalen.

In Titus 2:13 zegt Paulus:

terwijl wij verwachten de zalige hoop en verschijning van de heerlijkheid van de grote God en onze Zaligmaker, Jezus Christus.

TITUS 2:13

En in het Grieks staat het zo:

het moment waarop onze grote God en redder Jezus Christus in al Zijn glorie verschijnt.

De hoop van de christen is de verschijning van de heerlijkheid van God. Onze hoop is een hoop op heerlijkheid.

Even verderop, in Kolossenzen 3:4, zegt Paulus:

Wanneer Christus geopenbaard zal worden, Die ons leven is, dan zult ook u met Hem geopenbaard worden in heerlijkheid.

KOLOSSENZEN 3:4

In Titus zegt Paulus dat de zalige hoop van de christen de verschijning is van de heerlijkheid van onze grote God en Zaligmaker Jezus Christus. Paulus zei in Romeinen:

We zijn blij omdat we hopen Gods glorie te zien.

In Kolossenzen 1:27 zegt hij:

Aan hen heeft God willen bekendmaken wat de rijkdom is van de heerlijkheid van dit geheimenis onder de heidenen: Christus onder u, de hoop op de heerlijkheid.

KOLOSSENZEN 1:27

Waarom raakt dat ons? Waarom heeft dat enige invloed op ons? Hij zegt in Kolossenzen 3:4:

Wanneer Christus, Die ons leven is, verschijnt, zullen jullie ook samen met Hem in glorie verschijnen.

33

Op Christus gaan lijken als toekomsthoop

Wat is heerlijkheid? Het woord 'heerlijkheid' betekent soms gewoon straling, maar volgens mij betekent het dat hier niet. Misschien is dat er ook een aspect van. We denken bij heerlijkheid soms aan roem of eer, zoals bij iemand die alle eer opeist en alle aandacht, alle eer voor zichzelf wil hebben. In zekere zin heeft heerlijkheid ook die

betekenis. De term wordt op die manier gebruikt. Maar er is een bijzondere betekenis waarin hij in de Schrift wordt gebruikt: de heerlijkheid van God is het beeld van God. Van Christus wordt gezegd:

Hij, Die de afstraling van Gods heerlijkheid is en de afdruk van Zijn zelfstandigheid, Die alle dingen draagt door Zijn krachtig woord, heeft, nadat Hij de reiniging van onze zonden door Zichzelf tot stand had gebracht, Zich gezet aan de rechter hand van de Majesteit in de hoogste hemelen.

HEBREEËN 1:3

Paulus zegt:

Wij allen nu, die met onbedekt gezicht de heerlijkheid van de Heere als in een spiegel aanschouwen, worden van gedaante veranderd naar hetzelfde beeld, van heerlijkheid tot heerlijkheid, zoals dit door de Geest van de Heere bewerkt wordt.

2 KORINTHE 3:18

De heerlijkheid van God die wij verwachten, is dat we naar het beeld van Christus worden gevormd, dat we als Hij zijn, dat we delen in Zijn gelijkenis. Als dat je niet enthousiast maakt, dan moet je waarschijnlijk bekeerd worden. Want als het vooruitzicht om als Jezus te zijn je niet enthousiast maakt, dan is je hart waarschijnlijk nog niet bekeerd. Een kind wil, wanneer het geboren is, net als zijn vader zijn. Het wil opgroeien en als een volwassene zijn. Als een kind niet als een volwassene wil zijn, dan is het waarschijnlijk nog niet geboren, want dat verlangen is natuurlijk. Of anders is er iets mis met de volwassenen die in zijn leven als voorbeeld dienen. Het wil niet zoals zij zijn.

Als je niet als Jezus wilt zijn, dan ben je op dezelfde manier misschien niet bekeerd. Of, als je dat wel bent, heb je misschien geen verheven genoeg beeld van Jezus. Misschien zie je Hem niet zoals Hij werkelijk is. Je beeld van Jezus moet misschien wat worden

herzien en verbeterd. Maar het punt is dat het hoogste doel voor de christen is om als Jezus te zijn, en dat is de heerlijkheid:

Wanneer Christus geopenbaard zal worden, Die ons leven is, dan zult ook u met Hem geopenbaard worden in heerlijkheid.

KOLOSSENZEN 3:4

We zullen net als Hij zijn, want we zullen Hem zien zoals Hij is.

En dit is onze hoop.

Vanwege deze hoop, staat er in Kolossenzen 1:5, vanwege deze hoop hebben zij in geloof en in liefde geleefd. Dit doel dat zij hebben, dit vooruitzicht waarnaar zij streven, bepaalt hun huidige bezigheden van geloof en liefde. Als je ermee worstelt, vraag je je af waarom je leven niet door geloof en liefde wordt gekenmerkt. Het zou aan gebrekkig onderwijs kunnen liggen, maar het zou ook eenvoudig kunnen zijn dat je die hoop niet hebt. Misschien heb je die hoop nooit begrepen, of misschien spreekt die hoop je niet aan.

Maar het staat vast dat wat je ook maar vurig verlangt voor de toekomst, dat verlangen jou zal meetrokken en je huidige gedrag daarachteraan zal trekken, in dezelfde lijn. Als je leeft in overeenstemming met deze hoop om op een dag als Jezus te zijn, en als dat de heerlijkheid is die we zoeken en verwachten, zal dat bepalen hoe je je vandaag gedraagt, hoe je omgaat met de mensen met wie je samenleeft, hoe je beslissingen neemt over je leven. En bij hen was dat ook zo. We komen terug op hoofdstuk 1.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Kolossenzen 1:7-8
- Kolossenzen 2:1
- Handelingen 19:10
- Kolossenzen 4:7

- Kolossenzen 4:8-9
- Filemon 1:19
- Filemon 1:1-2
- Kolossenzen 4:17
- Kolossenzen 2:11
- Filippenzen 3:2-3
- Filippenzen 3:3
- Kolossenzen 2:16
- Kolossenzen 2:20-23
- Genesis 1:31
- Genesis 1:26
- Genesis 2:7
- 1 Korinthe 9:27
- Kolossenzen 2:18
- Kolossenzen 1:19
- Kolossenzen 2:9
- Kolossenzen 2:10
- Titus 3:1
- Efeze 3:10
- Efeze 6:12
- Kolossenzen 1:16
- Kolossenzen 2:15
- Kolossenzen 2:8
- Kolossenzen 2:20
- Galaten 4:3
- Galaten 4:9
- Galaten 3:1
- Kolossenzen 1:1-2
- Filippenzen 1:1
- 1 Thessalonicenzen 1:1
- Efeze 1:1
- Johannes 16:33
- Efeze 2:6
- Kolossenzen 1:3-8

- Kolossenzen 1:6
- Kolossenzen 1:9
- Mattheüs 7:12
- Leviticus 19:18
- 1 Korinthe 13:13
- Kolossenzen 1:5
- Kolossenzen 1:23
- Kolossenzen 1:27
- Romeinen 5:2
- Titus 2:13
- Kolossenzen 3:4
- Hebreeën 1:3
- 2 Korinthe 3:18

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.